

"DRAUGAS"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
IŠEINAS KAS
CETVERGAS
Mieste
WILKES-BARRE, PENN'A.
314 E. Market St.
KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$2.00
In Kanadoje ir kitose šalyse \$3.00
APSKELBIMŲ KAINOS:
Rankraščiams su...
REV.
64 Cl...
Rev. A. Stankynas
4557 Wood St.
Rev. A. Stankynas
4557 Wood St.
"DRAUGAS".
14 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman
Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States \$2.00
Canada and other Parts \$3.00
Advertising Rates on Application.
All Communications and Money Orders
must be addressed to:
"DRAUGAS".
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienijimo Lietuvių Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 7.

WILKES-BARRE, PA., 19 D. SAUSIO (JANUARY) 1911 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Metai III.

Trečioji Nedėlia po Trijų Karalių.

Atsimet, kad Jėzus nužengė nuo kalno, sekė pasikui jo didė minia.

Ir atėjus raupsotas, pasiklonėjo jam, tardamas: Viešpatie, jei nori, gali apcystyti mane.

Ir ištiesęs Jėzus ranką, da silytė jo, tardamas: Noriu, būk apcystytas. Ir buvo apcystyti raupai jo.

Ir tūję jam Jėzus: dabok, kad niekam nepasakytumei: bet eik, pasirodyk kunigui, ir aukant dovana, kurią paliepė Moizis ant liudijimo jiems.

O kad tūję Kafarnauman, priėjo prie jo šimtininkas, prašydamas jo, ir sakydamas: Viešpatie, tarnas mano gulė namie vėjo užpūstas ir sunkiai kenčia.

Ir tarė jam Jėzus: Aš nueisiu, ir išgydysiu jį.

Ir atakdamas šimtinin-tarė: Viešpatie, nees-vertas, idant įeituosei stogo mano: bet tik tark, ir bus išgydytas tarnas mano.

Nes ir aš esu žmogus pa-statytas su valdžia, turis po savęs kareivius: ir sakau ši-tam: Eik, ir eina, o anam: Eik, ir ateina, o tarnui ma-no: Daryk šita, ir daro.

O iškirdęs Jėzus, stebėjos, ir tarė jiems, kurie tūję pas-kui jo: Ištikro sakau jums, neradau taip didelio tikėjimo Izraeliui.

Ir sakau jums: Jog daug jų ateis nuo saulėtekio ir nuo vakarų, ir sėsis su Abra-omu, ir Izaoku, ir Jokubu dangaus karalystėje.

O sūnus karalystės bus iš-mesti tamsybėna paviršu-tinėna: tenai bus verksmas ir dantų griežimas.

VIENAS YRA DIEVAS.

Trečiojo po Trijų Karalių sekmadienio Evangelija pra-neša mums apie du dideliu stebuklu, Viešpaties Jėzaus padarytu. Pirmu stebuklu yra išgydymas raupuoto, ku-ris šaukė: "Viešpatie, jei nori, gali mane apcystyti," ir Viešpaties, ištiesęs ranką, dasilytėjo jo ir tarė: "Noriu, būk apcystytas": ir tuojaus jo raupai buvo išgydyti. An-tras stebuklas tai buvo išgy-dymas šimtininko tarno, kuomet Viešpaties savo visa-galybe išgydė ligonį istolo, tikinčiam šimtininkui mel-džiant: "Ištark tikrai žodi, o bus išgydytas mano tar-nas." Tarė Jėzus šimtinin-kui: "Eik, o kaip įtikėjai, tegul tau stojas," ir tūjęs sako, jogei tūjęs.

Bažnytinės žinios.

Žemaičių vyskupijos ku-nigų permainos. Kun. Ry-bak, Viešintų kam., perkeltas į Pakruojų kam., Pakruo-jo kun. Braknė į Sedą kam., Sedos kam. kun. Rožanskis į Renavo filiją, Renavo kun. Chrapovskis į Aknystos fili-ją, Aknystos kun. Šaikūnas į Beibelius, Pavandenio par., kur statoma bažnyčia.

Seinų vyskupijos kunigų permainos. Kun. Antanas Ei-dukavičius, Slabados kam., ir kun. Kaz. Siderevičius, Liškavos km., sumainyti vie-tomis; kun. Kaz. Petruškevi-čius, Zavadų kleb., perkeltas į Šumavą kleb.; kun. Pr. Lendo, Šumavos kleb., per-keltas į Vizną kleb.; kun. S. Garmus, Punksko kam., pa-skirtas naujai įsteigtosios Bagotosios parapijos klebo-nui; kun. Vinc. Kudirka, Pil-viškių kam., perkeltas į Punkską kam.

Vėl muša lietuvių bažny-čiose. Gruodžio 5 d. ši mėne-si Rodunėje (Lydos apsk.) turėjo būti lietuviškai laiky-tos adoracijos. Per tas ado-racijas paprastai privalo bū-ti visą lietuviškai atlieka-ma. Atlaikius kun. Dovidavi-čiui narotus ir lenkiškai per-skaičius litanią į Panele-Švenčiausiąją, lietuviai gies-mininkai, sulipę ant chorų, pradėjo lietuviškai giedoti adynas, (Adynos lietuviškai giedota tik antrą kartą toje bažnyčioje). Lietuviams be-giedant, gūdai, sėdėdami klaupkose, pradėjo lenkiš-ka giedoti adynas, stengda-mies lietuvių perrėkti. Ne-galėdami perrėkti, pradėjo atsigręždami ir lietuvių gies-mininkus, plūsti ir rėkauti. Antgalo, nustoję giedoti, vi-si (nedidelė kuopa) nuėjo ant chorų ir, užgesinę švie-šą, ėmė stumdyti ir mušti lie-tuvius giesmininkus, ligi vi-sų nenustumdė nuo chorų. Daugelis lietuvių buvo gero-kai primušti (kumštėmis ir begriuvant nuo laiptų), o du iš jų, Čuina ir Konevičius, sukrūvinta. Lietuviai mušei-koms nesispyrė ir nė vieno iš jų nei pirštu neprilietė.

Is Žemaičių vyskupijos. Mirė šie Žemaičių vyskupi-jos kunigai: kun. Justinas Simonaitis 51 metų ir kun. Pranas Vaškevičius, Kan-tančių altarista 77 metų.

Lietuvių kalba bažnyčio-se. Kaune, Seminarijos baž-nyčioje per Nekalto Prasi-dėjimo 40-ties val. atlaידus šiomet pirmą kartą giedota suplikacijos ir kiti giedoji-mai lietuviškai.

Kun. Dovidavičius dažnai sakydavęs gūdams: "išnaiki-sime čia Litvą". Patiems lie-tuviams inkalbinėjęs, kad liautųsi reikalavę savo pa-maldų, ir, mokėdamas gerai lietuviškai*) per išpažintį su daugeliu nehoi lietuviš-kai kalbėties.

Tokio turinio yra paduo-tas Rodunės lietuvių ingalio-tinių prašymas Vilniaus Vy-skupijos Valdytojui.

Lentupis, Švenč. ap., pa-rapija ir siaurojo gelžkelio stotis, sugudėjęs (ne sulen-kėjęs), kaip ir visas šis pa-krastys. Beužsiliko lietuviš-ka kalbančių ketvertas so-džių. Bet per didžiulias šven-tes susirenka į Lentupį daug lietuvių iš apylinkės: Šven-čionių, Strūnaičių ir Adutiš-kio. Gruodžio 1—3 d. buvo čia šv. Andriejaus atlaידai ir keturiasdešimtė. Dabarti-nis klebonas, b. Merkinės de-kanas, kun. Pakalnis papra-šė vieno kunigo svečio lietu-viškai pasakyti pamokslą.

Kaip gi graudu buvo žiūrė-ti, kaip tie vargdeniai aty-džiai klausėsi Dievo žodžio savo tėvų kalba! Matėsi net asarojančių. "Vilties" skaity-tojai tegu dabar atsimena, kokį trūkumą darė ir prot-tą rašė kun. Jokymas Rač-kauskas, neseniai iškeltas iš Lentupio, prirodinėdamas, kad jo parapijoje nereikia lietuvių kunigo.

Antašavas (Panev. ap.). Musų apeliokėje labai sir-go raguočiai gyvuliai nasrų ir panagių liga. Bet dabar pa-liovė sirgė raguočiai, o ėmė sirgti kiaulės, kurių gašta beveik tiek, kiek apserga. Ukinkams labai dideli nuostoliai, nes turėdami ko-kias 8—11 kiaulių susyk netenka nei vienos.

Sėda (Telšių ap.). Pas mus labai buvo prasiplati-nęs kortų lošimas iš pinigų; žinomas daiktas, kiek kas iš-lošė, tai tiek ir pragerdavo bėlošdami alinėse. Dabar lo-šimai jau nyksta. Dauguma buvusių lošikų patįs nelošia ir kitus traukia nuo lošimo.

Valutiškiai (Ežerėnų ap.). Šitas kaimas didelis ir dau-guma gyventojų yra pasitu-rinčių, bet laikraščių, kiek girdėt visai neskaitoma. Vie-na tai tik dar pagirtina, kad keletas gyventojų įsirašė "Šv. Kazimiero" draugijon. — Skirstyties vienasėdžiais nemanoma.

Iš Lietuvos.

Ramongaliai (Panevėžio ap.). Išėjus vienasėdžiais ra-mongaliečiai pasidarė daug blaivesni. Nereikia dabar gerti už ganevas, nereikia gerti už pabaudas. Seniau, kaip pradeda visas kaimas gerti, tai stačiai baisu: apsi-daužo, apsidrasko, barasi, mušasi: dabar gi to visai nė-ra. Ačiū Tau, Dieve!

Stakliškės (Trakų ap.). Jau bus penkti metai, kaip pastatyta čia nauja, puiki mokykla. Mokytojauna du

*) Kur nemokės, kad pats yra kilęs iš Panemunio Kau-no gub., čia nus valstiečių tē-tytė, ir tūjęs lenkiškai.

mokytoju, abu rusu (vienas moka lietuviškai). Rodos, vertėtų leisti vaikus į mo-kyklą, bet pasirodo, kad vals-tiečių vaikų mokykloje vi-sai maža, daugiausia žydų ir miestelėnų vaikų.

Laikas jau susiprasti ir leisti vaikus mokyties, ne-jaugi dar neaiškus mokslo naudingumas?!

Ką apie pačią mokyklą, tai pastebėjau joje didelį ne-švarumą, nes prie mokyklos nėra nei sargo, nei jokio tar-no, o viską atlieka patis vai-kai, kaip antai: malkas kapo-ja, vandenį neša, pečius kū-rina ir mokyklą šluoja.

Naujieji Šventėnai (Vil-niaus gub.). Lapkričio pa-baigoje čia atidengta siuvi-mo ir kirpimo mokykla. Mokslo joje tęsis nuo 3 mė-nesių ligi metų. Mokestis už mokslą 35 rub., nežiūrint kiek laiko reikės mokyties. Mokyklon daugiausia įstojo sodiečių.

Antašavas (Panev. ap.). Musų apeliokėje labai sir-go raguočiai gyvuliai nasrų ir panagių liga. Bet dabar pa-liovė sirgė raguočiai, o ėmė sirgti kiaulės, kurių gašta beveik tiek, kiek apserga. Ukinkams labai dideli nuostoliai, nes turėdami ko-kias 8—11 kiaulių susyk netenka nei vienos.

— Kaimai pas mus jau skirstosi vienasėdžiais. Štai išsikirstė Atravų kaimas, pavasarį žada skirstyties Darsiškių ir Paliepių kai-mai.

Sėda (Telšių ap.). Pas mus labai buvo prasiplati-nęs kortų lošimas iš pinigų; žinomas daiktas, kiek kas iš-lošė, tai tiek ir pragerdavo bėlošdami alinėse. Dabar lo-šimai jau nyksta. Dauguma buvusių lošikų patįs nelošia ir kitus traukia nuo lošimo.

Valutiškiai (Ežerėnų ap.). Šitas kaimas didelis ir dau-guma gyventojų yra pasitu-rinčių, bet laikraščių, kiek girdėt visai neskaitoma. Vie-na tai tik dar pagirtina, kad keletas gyventojų įsirašė "Šv. Kazimiero" draugijon. — Skirstyties vienasėdžiais nemanoma.

Šekštinkai (Virboliškių val., Ukmergės ap.). Šisai kaimas turi net 25 gyvento-jus. Susipratimas ligšiol bu-vo menkas, o laikraščių atei-davo tik 2 egz., šiuosmet gi laikraščių ateina 5 egz. ir ap-skritai žmonės kila augstyn apšvietime ir susipratime.

Olotai (Kauno gub.). Čia atsitiko nelaimė. Dvi Vait-kūnų sodžiaus mergaitės nu-ėjo Verksniūnysna per tik-ką užšalusių ežerą. Į ten jos nuėjo laimingai, bet grįžtant atgal aplūžo. Kol pribuvo

pagalba, viena mergina pri-gėrė, o kita užšalo; plaukai ir rankos rasta prisalę prie ledo, o kojos vandenyje.

Butrimonis (Viln. gub.). Neseniai čia buvo toks atsi-tikimas. Atėjo pas vieną ū-kininką elgeta, kuris atrodė 20 metų amž., be dešinės ran-kos. Seneliai, šeimininkas ir šeimininkė, turintieji bent po 80 metų am., pasigailėjo berankio elgetos ir pasiliko kokiam laikui jį savo na-muose. Po kokių 10 dienų se-nelis apvilkęs elgetą savo rūbais, išleido jį su senute bažnyčion. Senutei nuėjus Mišių klausyti elgeta nuva-žiavo savo keliais ir dingo.

Stakliškės (Trakų ap.). Stakliškių miestelį puošia augsta balta mūro bažny-čia, dviem bokštais. Visi bažnyčios tarnai turi sau gy-venti namus, tik vargoninik-o ir zakristijono butai jau labai menki: špitolė taipogi sena.

Stakliškėse yra mokykla, monopolis, pašta ir apie 10 aludžių, visos sankrovos žy-dų rankose, viena yra katali-ko sankrovėlė, bet sunkiai ji gyvuoja, nes žmonės jos ne-remia. Stakliškių parapijo-nų daugiau yra blaivininkų. Geistina būtų inkurti "Blai-vybės" skyrius, bet nėra kam tuo rimtai užsiimti.

Apšvietimo platinimu Sta-kliškių parapijoje daug už-siima vietinis zakristijonas Jonas Samsanavičius, už ką garbė jam! Apšvietime žmo-nės iš tiesų yra labiau pra-de da kilti, daugiau ima skaity-ti ir svarstyti. Lietuviai su-sipranta lietuvišiais esą.

"Šaltinis".

Kaunas. Lapkričio 27 d. "Dainoje" buvo sulūšta: "Nutrukus styga" ir "Bur-tai". Viskas atlikta gerai. Tikiai nereikėtų laike loši-mo įmaišyti rusiškų žodžių.

Svedasai (Ukm. pav.). Lapkričio 21 d. Svedasų "Saulės" draugija surengė vakarą; pelnas skiriamas "Saulės" mergaičių mokyk-lai. Lošė "Pilėnų Kunigaikš-tis" ir "Brangusis Pabučia-vimas". Žmonių susirinko nemažai.

Plungė (Telšių pav.). Ukio ratelis su pagalba kitų žmonių sumanė įsteigti va-rtojų draugiją. Gavo leidi-vo menkas, o laikraščių atei-davo tik 2 egz., šiuosmet gi laikraščių ateina 5 egz. ir ap-skritai žmonės kila augstyn apšvietime ir susipratime.

Nelabai gerai, kad pajus toksai didelis — neturtin-gieji negali įstengti tiek imokėti.

Papilė (Šiaulių p.). Nelai-mingi atsitikimai. Spalių 28 d. kuliamoji mašina Šven-drių s. Lipsk. Ad. nutraukė koją. Sp. 28 nutraukė koją Daukšai (Viekšn. p.). Lapk. pradžioje Papilės Kušmano gariniame malūne vienam vaikui nutraukė rankos nykštį. Visi jie serga Papi-lės ligonbuty. Kojas abiem jau nupiovė, o trečiam tur-but ranką prisieis nupiaut. Lapkr. 26 d. Purvių sodž. ga-rinė mašina vieną žmogų vi-sai sudraskė.

Lygumai (Šiaulių pav.). Lapkričio 24 d. į 25 d. plė-šikai išplėse Salakų Mazgio klėtį. Nuostolio padarė į-tukstanti rub. Suimti įtaria-mi tame plėšime vietni-ai žmonės — rusai iš Nau-jojo Pamušio.

Vabalninkas (Panev. p.). Lapkričio 22 d. buvo Šv. Ce-cilijos giedotojų vakarėlis. Iš pradžios buvo parodyta iš šv. Cecilijos gyvenimo gyvie-ji paveikslai, paskui buvo vaidinta "Nesipriešink" ir deklamacijos. Choras padai-navo kelias dainas.

Pasvalys (Panev. p.). Čia yra viena elgėta (ubagė), kuri negali paeiti. Tiems žmonėms, pas kuriuos ji gy-veno, žinoma, buvo labai da-ėdusi, tai jie susitarė sudėję pinigų vežikui ir išvežė į Pa-nevėžį. Bet kaip pas mus, taip ir tenai tokie svečiai ne-pageidaujami, tai panevėžie-čiai, sužinoję, iš kur ji yra, vėl sugrąžino. — Man rodos, kad geriausia būtų, jei to-kiems žmonėms taisytumė elgėtnamį.

Kamajai (Ežerėnų pav.). Lig šiol musų apeliokėje vi-si galvijų aplotai (turgai) buvo žydų rankose ir nuo jų prigulėjo ir galvijų kaina; užpykdys vieną žydą — pirkli — žiūrėk, tavo jaučio ir neperka, arba nors ir per-ka, tai už mažą kainą.

Lapkričio 17 d. š. m. Ka-majų miesčiuke pirmą kart apšaukė galvijų "aplotą" latviai. Suvėdė galvijų gana daug iš visų kraštų. Pirkliai buvo net iš Rygos — žydai. Latviai už galvijus mokėjo daug brangiau, negu žydai (už gerą jautį mokėjo 12 — 15 rub. brangiau). Matyda-mi tai, žydai — pirkliai šo-ko ant latvių, norėdami iš-vyti juos iš miesčiuko, bet už latvių užsisotjo bemaž visas "aplotas" (visi esan-tis turgų žmonės) taip, kad žydai pirkliai turėjo ausis suglausti.

Dabargi tie patys latviai apšaukė galvijų "aplotus" ir aplinkiniuose miesčiukuose, kad tokioju būdu išpirkti-riuosius galvijus.

Nemažiau, o gal ir dar daugiau mus vietiniai pirkliai apgavinėja ir su linais!...

Laikas susiprastyti ir vienyti draugijas!

"Liet. Ukin."

Saukėnai, Šiaul. ap. Gruodžio 5 d., pirmininkaujant apylinkės žmonių mylimam grapiui Čapskiui, buvo mėsinis vietinio Ukininkų Būrelio susirinkimas. Perskačius praėjusio susirinkimo protokolą, pirmininko padėjėjas kun. Leikus perskaitė ir paaiškino Būrelio įstatus. Po tam dvarininkas p. Putvinskis grynai lietuviška kalba aiškino, kaip pagerinti karvių veislę. Valstiečiams tai labai patiko. Ant galo dvarininkas p. T. Gorskis patarė "muzikams" karves šerti "siečka", o kun. Leikui patarė nekalbėti "augšta" lietuviška kalba. Pastarasis p. Gorsko patarimas valstiečiams pasirodė begalo keistas, nes kun. Leikaus grynai kalba jiems daug suprantamesnė už p. Gorsko "neaugštąją". Skaitant Būrelio įstatus, paklausė kun. Leikus valstiečių: ar viską supranta. Jie atsakė: "Labai gerai suprantam: juk gi ne maskoliškai".

Kilo sumanymas prašyti valdžią, kad surengtų ūkio kursus. Bet klausyti jų teuzsirašė 11 žmonių, o reikia 15, tai, žinoma, tuo tarpu kursų nebus.

Stebėtinai valstiečių nepasitikėjimas, 'ponais' kaip jie vadina dvarininkus. Neskaitant kelių girtų valstiečių, kurie ardė tvarką ir per daug familijariškai išreiškė savo neuzsitikėjimą jais, ir blavieji ir rimtieji valstiečiai murmėjo, nedrįsdami viešai išreikšti savo nuomonę. Arčiau prisiklausius jų kalboms, galėjai girdėti: "Ponai praėityj vis mus nie kino ir spaude, tai kaip mes galim dabar tikėti, jog jie mums gero velija"? Čia jie atminė ir lažus, ir lenkmečius, ir šių dienų santykius su dvarininkais. Skundėsi, jog tebevadina juos užgautančiais jų jausmus, "mužikais, kamais", o dvar. G. tebegazdina juos lažais, sakydamas: jeigu ne jis, tai jo sūnys, bet vis tik sulauksia lažo metų! Kaltino dvarininkus ir už kolonizavimą mūsų krašto svetintaučiais.

Vis dėlto reikia tikėtis, jog ilgainiui mūsų valstiečiai, supratę Būrelio tikslą ir jo naudingumą, nebebijos spiestis ir draugija, kad ir su ponais.

Kaunas. Į įsteigtus prie Kauno miesto mokyklos pedagogijos kursus mokytojams ruošti — priimta šiemet 36 mokiniai, visi rusai. "Vien" girdėjusi, kad/dabar jiems ketinama įvesti lietuvių kalbos mokslas.

Dūkštas, Ež. ap. Per dvejus metus prašę lietuvių mokytojų, šiemet ir gavome. Iš 100 vaikų lietuviškai mokytis užsirašė 20. Mūsų tamsuoliai vis dar tebevelija "šlėkčiuoti", t. y. kalbėti ne lietuviškai, bet lenkiškai ar gudžiškai.

Žiezmariai, Trakų ap. Prieš dvi savaites čionykštis "Blavybės" draugijos skyrius intaisė ir atidarė Žiezmaruose savo arbatinę. Anot "Vienybės" korespondento, žmonės ji, matyt, patinka, nes ją lankė. Esą joje ir lietuvių laikračių. Duok, Dieve, Žiezmarai

"Blavybės" tarpti kuopuikliausiai! Juk lietuvių draugija Vilniaus gubernijoje to kia reta kol kas kregždutė.

Vencloviškiai, Pan. ap. Sako, kai-kas prakortojas visus dvarus. Pas mūsų ūkininką A. Sm. taip-pat kortojama iš pinigų, guzikų ir... iš degtukų. Kartais kila nesusipratimai, ginčai ir peštynės. Šeimininko vaikas jau nuo 3 metų pradėjo kortoti ir dabar 12—13 metų toks jau gudrus, kad niekas nebepriveikia. O knygoje ne vienios raidės dar nepažįsta. Žinoma, ne vaikai, bet tėvai kalti.

Juosvainiai, Kauno apskr. Prieš dvi savaites atidengta pas mus aptieka. Pasidarė didelis gventojams patogumas. Gaila, kad tai vaistinei vesti neatsirado saviškio žmogaus — lietuvių, ar bent kitokio pažįstancio lietuvių kalba. Dabar čia sėdi izraelio sūnus, su kuriuo tesusišnekama rusiškai, mums visai ar mažai suprantamai. Taigi pasidagino skaitlius įstaigų, platinančių rusifikaciją mūsų padangėje.

Panevėžys. Vargas šiemet visiems delei tokios šlapios žiemos. Žmonės negali malakų atsivežti iš miško. Mieste malkos ir šienas labai brangu, nes iš toliaus negali atvežti. Brangu ir kiti produktai, išskyrus javus, kurie šiemet pigūs. Linai šiemet būtų nepigūs, tik gaila, kad tie želiai, beslankiodami po kaimus, dažnai apgauna mūsų žmones: išgikaruoja pigiau, o žmonelės ir dejuoja vėlai susipratę. Kiti pardavę kokiems Iršoms ar Leiboms, ten pat, karčiamose, ir palieka (savo) vasaros pelną. Karčiamos dygte dygsta ir gerai gyvuoja, o "Blavybės" arbatinėms, juodos dienos. Kitų sodžių ūkininkai pabūgo "Šaltinio" kvieslių, manydami, kad tai raginimai "Blavybės" rašyties... Tai tokios naujienos mūsų padangėje.

Vertimai. Kad nedirbus bereikalingai keliems vienas ir tas pats darbas, ypač jau atlikas, p. K. Alyta prašo mumis pranešti, jog garsi Levo Tolstojaus drama "Vlast t'my" ("Tamsos galybė") esanti jau lietuvių kalbon išversta, tik dar tebėra rankraštyje.

Kaunas. Kun. A. Dambrasko vardu mokykloje Viliampolės slabadoje, gavus Caro leidimą, jau statoma pečiai ir kiti darbai karštai varoma, nes žiemą viskas pigiau atsieina. Bet kasoje... belikę 3 rub. Taigi dar sykį primename tautiečius: kas dar neprisidėjo savo rubliais prie įsteigimo šios mokyklos, kaip regimo ženklo, jog tauta užjaučia geriamąjį savo veikėją — kun. A. Dambraską — dainin ir publicistą — ir per 25 metus Jo kunigavimo sukaštaves nori tą užuojautą parodyti, tegu kuoveikšiausia atsiunčia savo kislą arba į Kauną stačiai kun. Olšausko adresu, arba į Vilnių kun. Tumo, Mokyklos statymo komiteto nario adresu. Nepalikime darbo nepabaigę!

Naujieji laikraščiai. Nuo Naujų Metų žada pradėti eiti Kaune trys nauji laikraščiai: lietuvių kalba dienraštis "Žaibas", kurio numeris kaštuosias du skatiku; balta

rusių laikraštis, einas sykį į mėnesį ir kapeikinis dienraštis rusų kalba.

Daugai, Trakų apskrities. **Netikras gydytojas**. Prieš Velykas atklydo nežinomas žmogelis ir pasiskelbė didžiu daktaru. Iš ligonių, kurių tuojau atsirado daugybė, "daktaras" reikalauja iš augšto užmokėti už vaistus ir gydymą. Buvo mokama po 10, 20, 30 ir 40 rub., bet ligoniai... nepasveiko. Jisai netaip gydo, kaip kiti, duoda receptus: jisai "brangius vaistus" leidžia paskūrin. Kai-kam duoda ir receptą ir vaistų. Per Velykas Melnytėlės Petrauskas, drūčiai pr gavėnia išsipasnikavęs, dikčiai pridrožė mėsos, visa tai užgėrė saldžiu pienu, na, ir dikčiai susirgo. Atvežė "daktarą", jis užleidė paskūrin, paėmė 14 rub., bet ligonis nepasitaisė. Tada bobutės už grivną parnešė rcinos ir ligonį kaip šautė iššovė iš patalo.

Šiandien daugumas tamsuolių jau pradeda suprasti, koks tai "daktaras" bet daugumas dar tiki vien dėlto, kad valdžia jam leidžia "gydyti", t. y. apgaudinėti. Va, jis renka iš žmonių pinigus vaistinei intaisyti; aukotojams iš jos duosias vaistų dykai. Vėl rengiasi įsteigti vaistų sankrovą, bet vis dar esama kokių "kliučių", vis dar iškabos nėra. Buvo, tiesa, pakabinęs; bet per Daugus važiuojant apskrities gydytojui, iškabą skubinau nuėmė ir paslėpė.

Pasirodo, kad tasai "daktaras" neturįs jokių teisių gydyti. Tarnaudamas karūminėje, buvęs prie ligonbučio kokiuo amatininku: būta Vileikoje, žinoma, ne daktaru. Šią vasarą tupėta cypėje keli mėnesiai. Pirmą daktarautą Varanovoje, Lyd. ap., bet kažin kodėl jam ten angšta pasidarė. Jis vadinas: Teofil Mištov. Kodėl gi ne policija, ne gydytojai nepasirūpina apsaugoti žmones nuo išnaudojimo?

Švenčionys, Viln. g. Čionykštis komitetas, kuris rūpinasi įsteigimu Švenčionyse vyrų gimnazijos, turi sulirinkęs jau gimnazijai steigti 6.000 rublių. Nutarta rinkti aukos, kolei nesusirinks bent 10.000 rub. Tuo tarpu prašys ministerijos, kad paskubintų leisti manomąją gimnaziją steigti.

Vabalninkas, Panev. ap. Gruodžio 6 dieną čia prasidėjo ūkio kursai. Nežiūrint baisių pūrynių, klausytojų prisirinko daugiau šunto. Kai-kuriomis dienomis esti ir apie 150.

Aiškina tris agronomai. Kauno komisijos p. J. Tūbelis, Panevėžio — p. Plauskis ir Ežerėnų — p. Ivonavičius. Klausytojams ypač patinka aiškinimas p. Tūbelio. Jo gyva, aiški, populiariška, teščiū, vienok ir rimta, moksliška kalba — tiesiog priverčia su atydzia klausyti kad ir ilgas valandas.

Platesnės žinias apie kurusus pranešime netrukus.

Tuo tarpu tariau nuosirdų ačių tiems žmonėms ar įstaigoms, kurie tuos kursus mums įsteigė! Daug kas mums paaiškėjo, daugel naujo patyrėme ir jau pradeda suprasti, kad be mokslo, šviesos — nebus mums ir gerovės.

Juosvainiai, Kauno apskr. Ligšioliai Juosvainiečiai neturėjo gydytojo. Kam norint susirgus, reikėjo važiuoti prie gydytojo į Kėdaičius. Kadangi Kėdainiai ne suvisu arti, daugumas susirgusių mirdavo, negavę gydytojo pagalbos. Atsiradavo ir tokių tamsių žmonių, kad kreipdavosi prie visokių "šundaktarių", kurie gydydami neva tai hipnotizmu, be vaistų, apgaudinėdavo vietinius gventojus. Dar ne labai seniai vienas toks "spiritikas" sukinėjos po Juosvainių parapiją ir po Kėdaičius. Dabar, ačiū Dievui, Juosvainiečiams nebereikės ieškoti "stebuklingų gydytojų", nes, atidengus p. Nagrockiui aptieką, žada atvažiuoti gydytojas iš Kėdainių po vieną sykį per savaitę — trečiadieniais.

Rietavas, Rėseinių apskr. Gruodžio 3 d. apie 1-mą valandą dienos, drąsus vagis, atradęs raktą nuo Vikarijoto, inėjo į kun. Vaitekūno kambarį (kunigo namie nebuvo), antrąsias duris nuo miegamojo kambario išlaužė, išmušė rašomojo staliuko dugną, išėmė 80 kap., aukšinius akinius, vertus 15 rb., peiliuką, lovą išvertė visą (mat, pinigų ieškota). Ne daug pėšs išbėgo. Bet nepavyko. Tarnaitė ėjo kambario ruošty, pamačiusi daiktus išmėtytus, labai nusigando ir tuojau pranešė klebonui, o tas policijai. Greit ir sugavo vagį urėdninkas miestelyje. Keli žmonės matė, kaip jis tą dieną vis po kleboniją-vaikščiojo, po kėdą, suprato, kad jo darbai, o buvo tai jau nuo seno žmogus ištariamas ir jau buvęs kalėjime už vagystę. Prisi pažino. Daiktus žydo stadaloj atrado.

"Viltis".

Rietavas, Rėseinių apskr. Musų miestelis žymiai pradėjo kilti. Greitai bus atidarytas "Blavybės" skyrius. Leidimas gautas. Tuo pačiu laiku atidarys ir arbatinę, gražiai ir švariai jau įtaisyta. Bus kur pakeleivini užvažiuoti ir arklūs pasistatyti žmonelės, turėdami savo arbatinę, turės kur sušalę pasidėti einant į bažnyčią. Misijos, šimet buvusios Rietave, didelį padarė išpuđi, buvusieji girtuokliai liovėsi gėrę.

Ukės ratelis sukas gerai, daug prisidėda savo praktiškais pamokinimais vietinis klebonas kun. Kasperavičius. Vazinėjo šimet klebonas su dviem atstovais nuo "ukės ratelio" į Pskovą linų parodon. Vartotojų draugija, įkurta 1908 m., eina kas kart geryn. Pargabenta ir mastinių tavorų. Dirbama naujos lentynos. Žydeliams nemalonu, nerimsta. Norėdami pažūrėti, kas krautu vėję, eina pirkti nors už 3 kap. — Daug trisuo prideda prie vedimo vartotojų draugijos p. Dr. Cirtautienė. Lab daringa draugija žada irgi greit įsikurti. Kunigaikštienės Oginskienės kaštu išduoda kas dieną jau viralo ir duonos (po 1 sv. ypatai) apie 70 žmonių. Kelios ponios iš miestelio tuomi užsiima ir dalina. Varguoliai turi šiltos sriubos ir duonos.

"Viltis".

Korespondencijos.

NEWARK, N. J.

Kad mūsų apylinkės lietuvių jau susipratę, myli apšvieta ir dailę gali paliudyti kad ir surengtas 7-tą dieną sausio š. m. muzikališ kai-vokališkas koncertas Brooklyn'e, N. Y. Koncerte dalyvavo šios giedorių draugijos: vyrų choras "Milda" iš Brooklyno, mišri "Dainavė" iš New York'o, moterų "Lyra" iš tenpat ir šv. Cecilijos mišrus choras iš Newark'o, N. J. Koncerto programa buvo įvairi ir gerai parinkta. Artistiškas dainų išpildymas tiesiog žavėto žavėjo klausytojus, rankų pajimams nebuvo galo. Be dainų buvo dar puikios deklamacijos ir griežė orkiestra. Chorams vadovavo persimainant pp. A. Radzevičius iš Newarko ir L. Ereminas iš Brooklyno. Taip tobulai surengto ir gražiai išpildyto koncerto šios apylinkės lietuvių dar buvo neturėję, tat-gi ačių jo rengėjams ir dainininkams, nepatingėjusiems pasidaruoti. Ačių taipgi ir publikai už skaitlingą atsilankymą ir gražų pasielgimą.

Pelnas nuo koncerto (jei bus, nes bilos dar neišmokėtos) žadama paaukoti gaidių išleidimui, kurios, dėlei lėšų stokos, guli rankraščiuose.

Lietuviškų dainų mylėtojas **Pelių Perkunas**.

NEW HAVEN, CONN.

Gruodžio 4 d. atsilankė pas mus p. J. Riktoraitis su prakalba apie S. L. R. K. A. Po prakalbos spsirašė 7 į kuopa, bet kad tuosyk nei vienas neužsimokėjo mokes ties, tai viskas ir pakriko.

Bet kaip nei vienas darbas nepasilieka neatnešęs vaisiaus, taip ir p. Riktoraitis atsilankymas nepasiliko be pasekmės. Antrą dieną Kalėdų (gruodžio 26 d.) vėl tapo užsuktos prakalbos. Atvyko kun. P. Saurusaitis ir p. Riktoraitis. Pirmas kalbėjo apie girtybę, t. y. kokias blogas pasekmes išduoda alkoholis. Trijose tik gubernijose ir metus lietuvių, esą, prageria 20,000,000 rublių. Už tuos pinigų kiek tai būtų galima labdarinių darbų atlikti...

P. Riktoraitis aiškino mums apie reikalingumą mokslo ir vienybės. Ragino rašyties ir organizacijas, ypač į Susiv. Liet. R. K. A. Prakalbos buvo pamarginotos dainavimais ir skambiniomis ant piano. Dainavo Bristolio mergelės Katarina ir Elzbieta Zigmančiūtės, Helena Pečonkiūtė, Juozapas Zigmantas. Skambino ant piano Veronika Zigmančiūtė, Padainuota dainelės: "Sugrižk", "Tikri širdies jausmai", "Onytė", "Persiskyrimas su tėvyne" ir "Paukšteliai mieli". Mažieji vaikeliai Kazlauskiai padainavo: "Tasai žmogus besmegenis".

Prakalbos ir dainos patiko visiems. Prisirašė prie Susiv. 13 narių, visi užsimokėdami įstojimą, mėnesinės ir už organą. Prisirašiusiųjų vardai: Jonas Bartkus, Silvestras Savickas, Juozapas Šukis, Jonas ir Pijus Augustinaičiai, Jon. Paukštis, Kazim. Didvalis, Ignas Juknelevičius, Juoz. Bura-

kevičius, Juoz. Makarevičius, Marė Valaitienė, Marė Makarevičienė ir Kaz. Makarevičius.

Reikia ištarti ačių gerbiams kalbėtojams ir Bristolio chorui.

Kaz. A. Makarevičius.

MINERSVILLE, PA.

Lietaus nemažai. Slidumas. Darbai eina gerai. Nauji metai atėjo, bet Dievo palaiminimas nepasiekė tų šeimynų, ką skambino su stiklėmis. Atsitiko baisios tragedijos. Naujų metų vakarą sudegė Jono Kasilevičiaus penketas mažų vaikučių. Apdegė ir jis pats ir dabar guli Pottsville's ligonbutyje. Vaikeliai vieni sudegė, kiti užtroško dumuose. Vyriausia mergaitė turėjo 8 metus, mažiausias vaikelis tik du mėnesius. Vaikai miegojo saldziai, kuomet prasidėjo ugnis, bet Kasilevičiai nemiegojo. Gaisras kilo iš to, kad visiems girtiesiems būnant kažinkas apvertė lempą. Pasidarė sumišimas, kuriame apie miegančius vaikus tapo užmiršta. Ugnis tapo užgesinta veikia. Kasilevičius, nors laisvamany, tačiau, nelaimėje budamas, jau antrą sykį šaukėsi kunigo su šv. Sakramentais.

Tą pačią dieną atsitiko ir kita nelaimė. Viena moteriškė įkaitino geležinę kačergą ir nuėjo į kitus namus mušti vyrų. Kas griebė už kačergos, tas apsidegino rankas.

Grįždama po tokios operacijos namole, moteriškė pamatė, kad jos vaikeliai žiuri į ją, pro langą. Tai kaip kirs su kačerga: net langai subirėjo ir stiklai sulindo į veidus vaikeliams!

Broliai lietuvių, kada pamėsime tuos gėrimus? Juk jie pražudys jus!

Minersville's Lietuvis.

CINCINNATI, OHIO.

Teko man girdėti apie Cincinnati'ės lietuvių, bet apie juos jokiam laikraštyje ne buvo minėta nei pusės žodžio. Tatgi pasitaikius gerai progai atsilankyti šiame mieste, pasiryžau surasti savo tautiečius ir sužinoti apie jų skaičių. Tatai man pasisekė. Iš lupų intekmingų vyrų, tarp Cincinnati'ės lietuvių sužinojau, jog šiame mieste gyvena apie 30 lietuviškų šeimynų ir apie 50 pavienių: 25 šeimynos ir 39 pavieniai priguli prie lenkų bažnyčios. Bet lenkų kunigas, nemokėdamas nei žodžio lietuviškai negali jiems patarnauti dvasiškuose reikaluose. Tatgi nemažai jie vargo turi suradimui ir partraukimui lietuvių kunigo Velykinės išpažinčiai. Cincinnati'ės lietuvių nors ir neturi savo bažnyčios ir negirdi pamokinimo savo kalboje, vienok yra tvirtais katalikais ir lietuvišiais, mylinčiais savo katalikišką tikėjimą ir lietuvišką kalbą.

Taipgi yra kuopa S. L. R. K. Amerikoje ir šv. Kazimiero draugija. Šviesos spinduliui taipogi randasi vieta, nes keletas jų skaito lietuviškus laikraščius: "Draugą" ir "Žvaigždę". Daugumas jų turėdami gerą uždarbą skurdi dirbtuvėse pasiturintai gyvena, o taipgi keletas net savus namus turi.

A. Br.

WAUKEGAN, ILL.

Šio miestelio lietuvių nekantriai laukia... argo

nų savo bažnyčioje, kuriuos baigia statyti The Tellers Organ Co. ir kurį kainuos apie \$2000.00. Sulaukus naujų vargonų tuojaus bus parengtas bažnytinės muzikos koncertas, kuriame dalyvaus geriausi lietuviški vargonininkai, kaip baigęs konservatoriją p. A. Pocius ir kiti. Apart muzikos, giedos dar du chorai: vietinis, vadoaujant p. K. Kibartui ir Chicagos šv. Jurgio parapijos choras p. B. Janušauskui diriguojant. Abudu chorai skaito į 70-80 asmenų; ne kurie jų ir keletas svetimtaučių giedos solo.

Minėtus koncertus atsibus 29 d. sausio; prasidės 7 val. vakare lietuviškoje šv. Baltramiejaus bažnyčioje ant Lincoln ave ir 8-tos gatvės.

Kadangi lietuvių ikišiol neturėjo panašaus koncerto, užtai privalo skaitlingai atsilankyti ir stengtis ateityje panašius pasilinksminimus rengti.

"Draugo" Korespondentas.

WORCESTER, MASS.

Šventojo Kazimiero parapija praeitais metais išmokė jusi \$4.000. Paimų išviso buta \$9.929.75. Išlaidos buvusios \$9.764.69. Tai-gi skolos, kurios siekė beveik \$4.000, numažėjo iki \$39.000 su viršum. Pasisekimo klebonui ir parapijiečiams ir likusias raukšles nudildinti.

Bažnytinė salė neseniai tapo taisyta ir apšvarinta. Pripirkta sėdynių, išpiauta naujos duris iš šono, įtaisyta šiluma.

Moterystėn įstojo Mikas Borauskas su Mikalina Genaičiute. Beveik trečdalis lietuvių eina į lenkų bažnyčią. Šliubus jiems ten ima ar tai patį ar gal kun. Dingas apkārpo lietuvišką galunes. Štai iš "W. Telegrams" pavyzdys: Aleksandra Kulašius su Marijona Kiekiesutz. Pamergė buvusi Kotryna Pielutė, broliu Petras Senis.

Reporteris.

PLYMOUTH, PA.

Sausio 8 d. pasimirė Vincas Barzdaitis, plaučių uždegimu, pasirgęs tik tris dienas. Nabašninkas augęs Vilniaus kaviškio parapijoje, Suvalkų gub.; Amerikoje išgyveno 20 metų. Sveikas budamas mėgo paburniot ant kunigų, į posmertinį gyvenimą, kaip pats išsitaravo netikėjo bei bažnyčios nemylėjo. Jausdamas giltinę artiesant, šaukėsi kunigo, bet jau buvo pervėlu: lietuvis kunigas neprisidėjo, tik arių kunigas davė paskutinį šv. Aliejais patepimą. Gyvenimas ne žaistas, Dievas ne vaikas!

Pereitą savaitę karai sumalė ant vietos A. Jakimavičių, einanti šliopoje. Nabašninkas paliko moterį ir du vaikučių našlaičius.

Sausio 16 d. tapo palaidotas Mykolas Skirkevičius, miręs mainų džiova. Nabašninkas buvo drūčiai tikintis ir mylėjo savo bažnyčią. Amžiną atsilįjį do dušiai!

Kasyklose kas dieną dirbama. Oras netikęs, žmonės labai sirguliuoja.

Žinnešys.

WILKES-BARRE, PA.

Sausio 16 d. tapo iškilminiai palaidoti Konstancija Stanevičiūtė-Janušienė, 30 metų. Nabašnikė buvo dora moteris ir paveizdingai gyveno su savo vyru Juozapu Janušiu, kuris yra mairių organizatorius. Mirė po kūdikiui palikdama keturis vaikučius našlaičius.

Tą pačią dieną palaidotas Jonas Šulgauskas, 42 m. Mirė plaučių uždegimu.

Užmirke tapo palaiminti moterystės ryšiu Antanas Mockaitis iš Readingo su Katarina Klimiene. Naujai prakilniai porai vėlįjame laimingo gyvenimo!

Nuo Naujų Metų oras labai mainosi. Vieną dieną lyti, kitą šala, kad ausis spirgti. Dėlei staiga ir kasdienio oro mainymosi, žmonės užšaldo, daug pas mus sergančių.

ATHOL, MASS.

Sausio 15 d. čionai pirmąsyki sulig isakymo Springfieldo vyskupo Thomas D. O'Neal D. D. atsilankė kun. J. J. Saur. Dabar jis reguliariai kas trečią mėnesio eidienį atlinkinėjasi šioje vietoje.

Klebonui Howardui įpildė \$1,000 Jokubas Cotto. Taisymui varpo. Tarp jų negirdėt taip gausiai.

Sausio 9 d. sudėgė senoji gazonė. Blėdies padaryta \$6,000. Gaisras buvo anksti išryto. Vieno pieniaus pasibaidė arklys ir sudaužė daug butelių. Pieno paliejo 25 kvortas. Vežimas išsime, ale du tuzinai kiaušinių liko sveiki.

Anielė Kaivica sureštinė K. Užubalį už "rutų vainiką". Advokatai buvo iš abiejų pusių. Byla nutesta iki Sausio 21 d.

Reporteris.

Ligonis, kuriam nieko netrūksta.

Garsus savo laiku juokdarys, Bekmanas, gydyti šil tuosė Karlsbado vandenyse.

Kaip jūsų sveikata? — klausė vietinis gydytojas, rengiantis Bekmanui išvažiuoti, — ar ko netrūksta?

Ačiū ponui daktarui, — atsakė plonu balseliu juokdarys, — nieko man netrūksta, nieko.

Redakcijai prisiunsti laiskai.

New Haven, Conn.

Sausio 7, 1911.

Garbi "Draugo" Redakcija!

Meldžiu patalpinti šitą raštelį. "Keleivio" No. 1 patėmėjau korespondenciją iš New Haven, Conn., rašytą kokią tai Peemgės (greičiau M. S. Pauksčiūtės, nes prakalbė vis su pašėliu rašė). Viršminėtoji korespondentė, aprašydama prakalbą, atsilikusias 26 gruodžio, pamini, jog kalboje kun. Saurusaitis ir S. L. R. K. A. prezidentas Sakalaitis. Kad negyvenčiau New Haven'e arba bučiau radęs šitą žinutę kokiame rimtesniam laikraštyje, bučiau pagalvojęs, kad S. L. R. K. A. turi du prezidentus: p. J. Riktoraitį ir kokią tai Sakalaitę. "Kel" turėtų

Meldžiu patalpinti šitą raštelį. "Keleivio" No. 1 patėmėjau korespondenciją iš New Haven, Conn., rašytą kokią tai Peemgės (greičiau M. S. Pauksčiūtės, nes prakalbė vis su pašėliu rašė). Viršminėtoji korespondentė, aprašydama prakalbą, atsilikusias 26 gruodžio, pamini, jog kalboje kun. Saurusaitis ir S. L. R. K. A. prezidentas Sakalaitis. Kad negyvenčiau New Haven'e arba bučiau radęs šitą žinutę kokiame rimtesniam laikraštyje, bučiau pagalvojęs, kad S. L. R. K. A. turi du prezidentus: p. J. Riktoraitį ir kokią tai Sakalaitę. "Kel" turėtų

Meldžiu patalpinti šitą raštelį. "Keleivio" No. 1 patėmėjau korespondenciją iš New Haven, Conn., rašytą kokią tai Peemgės (greičiau M. S. Pauksčiūtės, nes prakalbė vis su pašėliu rašė). Viršminėtoji korespondentė, aprašydama prakalbą, atsilikusias 26 gruodžio, pamini, jog kalboje kun. Saurusaitis ir S. L. R. K. A. prezidentas Sakalaitis. Kad negyvenčiau New Haven'e arba bučiau radęs šitą žinutę kokiame rimtesniam laikraštyje, bučiau pagalvojęs, kad S. L. R. K. A. turi du prezidentus: p. J. Riktoraitį ir kokią tai Sakalaitę. "Kel" turėtų

Meldžiu patalpinti šitą raštelį. "Keleivio" No. 1 patėmėjau korespondenciją iš New Haven, Conn., rašytą kokią tai Peemgės (greičiau M. S. Pauksčiūtės, nes prakalbė vis su pašėliu rašė). Viršminėtoji korespondentė, aprašydama prakalbą, atsilikusias 26 gruodžio, pamini, jog kalboje kun. Saurusaitis ir S. L. R. K. A. prezidentas Sakalaitis. Kad negyvenčiau New Haven'e arba bučiau radęs šitą žinutę kokiame rimtesniam laikraštyje, bučiau pagalvojęs, kad S. L. R. K. A. turi du prezidentus: p. J. Riktoraitį ir kokią tai Sakalaitę. "Kel" turėtų

laikraščio redaktorius nežinotų pavardės tokios svarbios organizacijos, kaip katalikų Susivienijimas, viršminio. Red.), bet kad prakalbų surengime darbavusi aš pats, da-gi pats kviečiau kalbėtojus, tai-gi žinau, jog joks Sakalaitis viršminėtosiose prakalbose nekalbėjo. Kalbėjo tik kun. Saurusaitis ir p. J. Riktoraitis.

Korespondentė rašo, kad kun. Saur. kalbą nepatiko smuklininkams. Iš kur šitokią žinią sėmė? Kur faktai? Aš pats esu smuklininkas ir padavimu tokios teisingos žinios esu užgautas. Aš pats prašiau kun. Saurusaitis su prakalba, žinodamas gerai, prieš ką jis kovoja. Man kun. Saur. kalba patiko. Nors pats padavinėju svaiginančius gėrimus, bet žinau, kad kol žmonės reikalauja tokių gėrimų, tol reikės žmonių, kurie juos pardavinėtų; bet jeigu sykį žmonės nustos gerti, tad smuklininkai eis ieškoti kitokių užsiėmimų. Gal ko kiam smuklininkui ir nepatiko kun. Saur. kalba, bet negalima sakyti, kad nepatiko visiems.

Korespondentė rašo, buk Sakalaitis (teisingai, Riktoraitis) ir pats nežinojęs, ką kalbėjo. Man ir kitiems jo kalba buvo aiški ir suprantama. Tiesa, kaip kurie "pirmiečiai" ir cecilikai klausinėjo p. Rikt. apie kai kuriuos daiktus, bet jiems tapo paaiškinta trumpai ir atsakomai.

Keistai skamba korespondentės žodžiai, kad prakalbą surengė katalikai, o visos dainos padainuota... tautiškos. Ar-gi jau norėta, kad paprastoje saleje būtų giedama: "Pulkim ant kelių" arba "Šventas, šventas"? Mes gerai žinome, jog šventos giesmės yra giedamos bažnyčioje, o tautiškos šiaip jau susirinkime.

Korespondentė prikiša dar, kad be reikalo kvietėme dainininkus ir pianistes iš kito miesto, kuomet ant vietos esama užtektinai tos medžiagos. Atsakau, kad prieš ketelį metų turėjome savąjį vietinį chorą, kursai neblogai nušėdodavo, bet jau iširo. Dabar kelios lietuvaitės lavinasi giedojime ir skambinime ant piano, bet tik dar... lavinasi. Nuskambina gerai tik viena Montvi daitė, bet kaip pianisčių, taip ir dainininkų neturime taip gerai išsilavinusių kaip Zigmančiūtės.

Koks laikraštis, tokie ir korespondentai. Teisybės ten neieškok. Ten viešpatauja vien juodinimai, šmeižimai, neapykantos sėjinimai ir vaidų kėlimai!

Kaz. A. Makarevičius.

Brooklyn, N. Y.

Sausio 2, 1911.

Patėmėjau "Draugo" 4 numerį, laišką p. J. J. Paleko, kuris pastebi mano korespondencijoje vieną klaidą (mano korespondencija tilpo "Dr." No. 1).

P. J. J. Palekas rašo, buk "Blinda, svieto lygintojas" neieškie nepanašus ir plėšika. Bet man neaišku, kuo gali įsivaizdinti sau p. Pal. tokį žmogų, kurs nieko nedirba, slapstosi po girias su panašiais ir save vyrais ir užplūdinėja ant turtingesnių dvirinkų. Tokių pasileidusių žmonių yra ir dabar Lietu-

nėja ant turtingesnių ir gyvena iš to, ką išplėšia iš kitų. Man rodosi, kad tokiems žmonėms rupi ne atsikratymas nepakeliamo jungo, bet priešingai — jiems rupi linksmas ir lengvas gyvenimas be darbo, bet su sveltima skriauda. Mano nuomone, Blinda nedaug kuo skyresis nuo šių laikų plėšikų. Nėra ko stebėtis, kad publika, vaidinant "Blindą" Brooklyne, sakė: "žiurėk ir plėšikų gaują!" Daugumas taip pat piktnosio iš to, kad kunigas važiuo į girią duoti Blindai šliubą, ir klausė: "ar-gi taip galėjo būti?"

Girdėjau nuo žmonių ne užsiganėdinimą ir rašiau tą, ką tikrai žinojau ir mačiau, o neprasimaniau iš savęs, kaip tvirtina p. J. J. P. Kad publika išties buvo neužganėdinta iš "Blindos" parodo kad ir "V. L." No. 52, kur pažymėta, kad ne visi buvo užganėdinti, nors buk partiviskumas buvęs išaukęs neužsiganėdinimą.

Su guodone

P. O. kas.

Red. Priešas. Nematėme ant scenos nei neskaitėme "Blindos". Todėl apie tikrąją šios dramos vertybę negalime spręsti. Bet apie "svieto lygintojus" neturime geros nuomonės.

Iš Visur.

PRANCUZIJA.

Nors Briand'ui pasisekė nugniauzti visutinį streiką, tačiau straikas tęsiasi toliau, tik priėmė kitą išvaizdą. Dabar geležinkelių darbininkai nemeta darbo, bet Vakarų Praneuzijoje sumaišo prekes ir siuntinius, ypač greitai gendamus daiktus (vaisius etc.) taip, kad pirkliai ir kiti interesantai arba visai negauna prekių, arba gauna kitokius daiktus, nekaip kokių laukė, arba gauna pervėlai. Iš to sumišimas vaisboje ir didelis neužsiganėdinimas. Tokie darbai yra vadinami praneuziškai "grėve perle" (straiko perlas) arba, kaip žydas pasakytų, "straiko cimes". Tėmytina, jog tokius šposus išdirbinėja žmonės, kurie tarnauja valstijai, t. y. valdžios samdiniai.

Kažin, kas pasidarys, jeigu panašius šposus pradėtų rodyti kareiviai ir jurininkai?

Briand'ui sunku kovoti su valdžios geležinkelių darbininkais, bet nesunku kovoti prieš katalikus. Mat mokyklose vaikai yra mokinami istorijos iš melagėnų ir katalikų bažnyčiai priešingu vadovelių. Dėl tos priežasties daugelis tėvų atsiėmė iš viešųjų mokyklų savo vaikus. Valdžia, žinoma, tatau nepatiko. Tai-gi dabar kilo sumanymas bausti tuos tėvus, kurie neleidžia savo vaikų į tokias mokyklas, kuriose mokinama iš priešingų katalikams vadovelių. Norima bausti netik tėvus, bet ir tuos, ką kalbina juos, kad nesiųstų vaikų į tokias mokyklas. Žinoma, čia tūkoma į kunigus ir laikraštinkus. Tai tokia dabarties Praneuzijoje laisvė. Joje valdžia laiko laisvamaniai ir masonai. Idomausia, kad naujo įstatymo apie mokyklas sumanytojai yra Steeg, Donmergue, Faure ir Buis-

In Lietuviu Visuomenę.

Lietuvių Mokslo Draugijos Komiteto buvo jau ne kartą kreiptasi į visuomenę, kviesta ją dėti aukas L. Mokslo ir Dailės Draugijų namams statyti Vilniuje. Keliais mėnesiais sumesta suligsiol jau 7,000 rublių, kurių tečiaus toli-gražu dar ne užtenka tiems namams ingyti. Kaip daugeliui Mokslo Draugijos sąnarių, ir jos draugų, taip ir mums — tos Draugijos Komiteto sąnariams — labai rupi, kad tuos namus kuoveikiau pasistatytum, nes jie, kaip jau laikraščiuose ne kartą buvo minėta, Draugijai būtina reikalingi. Kad paskubintu tokių namų ingijimą, rodos, priderėtų ir menkiausiai progai pasitaikius, kviesti lietuvių visuomenę, pagal išteklius, dėti tiems namams aukas, kuriomis bus sušelta lietuvių kultūros kilimas tokioje tautai, svarbioje vietoje, kaip Vilnius. To dėlei dabar, baigiantis seniems metams, kuomet daugelis lietuvių laikraščių skaitytojų ketina sau parsisiųzdinti laikraščius arba atnaujinti jų prenumeratą, lai ir man bus leista jų prašyti, idant būtų malonus, siūsdami redakcijai prenumeratą, pridėti prie jos nors po ketelį skatikų ir minėtųjų namų naudai! Aukotojams būtų nesunku tokios mažos sumos pakelti, o Draugijų namams susirinktų nemaža pašelpa.

Dr. J. Basanavičius.

Naujienos iš Amerikos.

Paieškomas Vertėjas (vyras).

Suv. Valstijų vyriausybė paieško vyro prie imigrantų namų Philadelphiaje, kuris mokėtų šalia angliškiosios kalbos dar rusiškai, lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir čekiškai. Metinė alga 1,200 dol.

Kvotimai teisės dvi dieni: 25 ir 26 d. sausio. Geriausiai įsidavusis egzaminą gaus tą vietą. Kitų, stojusiųjų į kvotimą, vardai bus įtraukti į knygas, taip kad neišlaikę egzaminą galės vėliau gauti vietą.

Kvotimai bus iš kalbos (ar moki tas kalbas?), sylabizavimo, aritmetikos (žemiausias skyrius), laišku rašymo (kandidatai turės parašyti koki nors laišką, susidedantį iš 125 žodžių), kaligrafijos (reikia parodyti, ar rašai gražiai, švariai, suskaidomai, greitai ir t.t.) ir persirašymo iš spausdintųjų daiktų.

Į kvotimus bus priimami tik vyrai, turintieji nemažiau, kaip 20 metų.

Saukties reikia šitokiu adresu:

United States Civil Service Commission, Washington, D. C.

arba: Third Civil Service, District, Post Office, Philadelphia, Pa.

Visados reikia reikalauti

1.104.000 imigrantų 1910 m.

New York, N. Y. 1910 metais atvyko į Suvienytąsias Valstijas milijonas, šimtas keturi tūkstančiai (1.104.000) imigrantų iš įvairių šalių, daugiausia bet iš Tarpžeminių jurių uostų.

Zbyzsko lauko priešui kaulus.

Bridgeport, Conn. Šiomis dienomis atsibuvo čia imtinės Zbyzskos-Cyganėvičiaus su drutuoliu boeru Nogertem. Išsyk negalima, girdi, buvę išpėti katras katrą įveiks. Žingeidi kova traukėsi 36 minutes. Zbyzskai, matyt, nesmagu buvo taip ilgai prieš nepergalėti, taigi surinkęs visas jėgas kad trenkė Nogertem ant aslos, jog tas net nuo arenos nusirito ir šonkaulius susilaužė. Sužeistas boeras, žinoma, ilgiau imtis negalėjo, ir Zbyzsko likosi pergalėtoju. Paskala, buk Zbyzsko sergš kraujo užnuodijimu, matyt, neteislinga. Juk sirgdamas nesimintų ir priešams kaulų nelazytų.

Neapveikiamas Gotch'as..... pergalėtas.

Humboldt, Iowa. Garsus drutuolių šampionas Gotchas, tiekios imtynių laimėtojas, galop tapo pergalėtas kupido (meilės dievačio) ir parpuolė... į kojas jaunai Gladys Oestrich, su kuria išapsivėdė 11-d. šio mėnesio. Vestuvėse dalyvavę tik 36 asmens, artimiausi jėmavėdžio ir nuotekos giminės.

Keliaus aplink žemę.

New York, N. Y. Hilda Gilbert iš Glen Ellen, Col., dramatiškų veikalų autorė, draugystėje savo tarnaitės nigerkos leidosi į kelionę aplink žemę, pasiėmusi visai kelionei tik du šimtus dolerių, gitarą ir mandoliną, ant kurių tai instrumentų gana gerai griežia, ir dar pridėjusi tuodu šimtu atgal parsivešti. Kelionės iškašius ir maistu užsidirbsianti žaidimu ir giedojimu gatvėse. Sugrįšianti už dviejų metų.

Apgynime vyro garbės.

Jefferson City, Mo. Tulas Jonas O. Holmes, buk, padavęs Missouri valstijos legislaturaj užmanymą patvirtinti tokią teisę, kuri paveltų žudyti pačių suviliotuos, užkluptus besimeilinant prie jų. Negana to, reikalaujama dar, kad ir apgaunamo vyro giminės, patėmijė ka blogo, galėtų sumieškoti atsisteistį užmušti. Tas keistas užmanymas, kaip nekurię laikraščiai praneša, galis tapti valstijos įstatymu.

Kytras vagilius.

Pittsburg, Pa. Nuo seniai policijos jieškomas už visokias šelmystes Fred Fitch dasigavo į tulo skapatoriaus dirbtuvę ir pradėjo savokiškai gaspadorauti. Kadangi buvo jau vėlu, tai pamačiusi žiburį policija atėjo dirbtuvių pažūrėti kas ten taip vėlai dirba. Vagilius, pajutęs policiją, atsisėdęs tarp stovylių ir pats į vieną jų pavirtęs. Susirinkę policionai išsyk nepatėmiję nieko pažvelgtino, bejieškant tečiaus visupse kampuose vienas policionų atsirėmė į stovylą-vagilių ir abudu krito ant aslos. Tuomet tik persitikrinta, juog buta tai ne stovylos, bet vyro žmogaus — jieškomo Fred'o Fitch'o, kurį tuo metu

Pardavė pačią už \$8.00.

Beverly, N. J. Tulas kornelijus Pace iš šio miesto, nebeturėdamas pinigų ant alaus, pradėjo tarties su vertu savęs draugu Jos. Flower'u ir pardavė jam pačią už čielus... aštuonis dolerius, kuriuos tuoj smuklėje ir pralakė.

Išsipagiriojęs, Pace su prato kvailybę padaręs, nes pati, girdi, gerai virė valgyt, ir nuėjęs pas Flower'ą norėjo ją atsiimti. Pirkejas tečiaus nei klausyti nenorėjo ir moteriškės, neleidė. Abiems nenusileidžiant, turėjo eiti į teismą. Galop neturtingas Pace sutiko teisiskai su pačia persiskirti, kad jį galėtų už Flower'o ištekėti; pastarasis-gi užmokės divorcijos kaštus.

Senatorių išmetė.

Springfield, Ill. Valstijos senatoriui D. W. Hostlow prisipažus prie kyšių ėmimo, jo draugai išmetė jį iš urėdo. Gerai tokiems.

Brangus budinkas sudėgė.

Cincinnati, Ohio. Sudėgė puikiausias šio miesto budinkas — Cincinnati Chamber of Commerce. Gaisrą būtų galima buvę užgesinti, kad nebutų užsidedęs gazas, kurio eksplozija sugriovė namą iki pamatų. Penki asmenys turėjo žuti ugnelėje, nes jų niekur nerandama. Medžiagiški nuostoliai siekia milijoną dolerių.

1,749 balsų pardavėjų.

West Union, Ohio. Iki šiol Adams'o paviete nubausta pinigiskai ir atėmimu teisės balsuotai per penkerius metus tūkstantis, keturi šimtai ir keturiasdešimt devyni pinigiskai. Persitikrinta, jog balsus pardavinėjo turtingi asmenys lygiai su bėdniekais už... \$5.00 ar \$10.00. Teisėjas pinigiskai baudžia sulg prasikaltėlių turtingumo.

Meilės tragedija.

Indianapolis, Ind. Alicio Poehler iš Guthrie, Okla., mirtinai pašonė hotelyje Karolj V. Storey, Illinois'o mirtinai pašonė hotelyje ti, taipogi mirtinai, susižeidė. Hotelyje jiedu buvo užsirašę kaip vyrai ir pati. Nežinia kas tarp judviejų atsitiko, kas merginą pastumė prie žmog' ir patždudė. Paliktame į tėvus laiške Poehler'utė skundžia Storey'ą už suviliojimą ir nepaisymą apie ją.

Nevadoje 12 pėdų sniego.

Reno, Nev. Šių dienų snieginė audra buvo smarkiausia šio miesto ir jo apilinkės istorijoje. Snigo be perstojo 46 valandas. Nekuriose vietose, kaip antai apie miestelį Truckee, sniego išpuolė dvylika pėdų gylumo. Gi Immigrant Gap, Cal., apsidengęs baltu sniegu ploščium 6 pėdų storu. Tramvajų ir trukių judėjimas pertrauktas. Susinešimas telegrafu ir telefonu taipogi beveik negalimas, nes daugelyje vietų vielos sutrauktos. Netoliese Sierre kalnų du tavoriniu traukiu įklimpo į sniegą ir nei vietos negali pasijudinti.

Nevadoje ir Kalifornijoje sniego audroms siaučiant, Manitoboje, Kanadoje, viešpatauja baisūs šalčiai — 52 laipsnių žemiau zero. Taip didelių šalčių Manitoboje neturėta nuo 1879 metų.

Išdavė pačios užmušėją.

Wayne, Nebr. Amelia Matz išdavė policijai H. Hegrefą, kv ris nužudė savo pačią, kad būtų galėjęs vesti išdavėją. Išsyk ponia Matz sutikusi ant žmogžudystės, bet dabar sąžinė pradėjus jai išmėtinėti ir ilgiau negalėjusi žmogžudybės slėpti.

Miljonierė išteikėjo už policomono.

New York, N. Y. P-lė B. P. Morosini, milijonieriaus bankiero dukė, kuri išleisdavo \$30.000 per metus parėdams, šiomis dienomis išteikėjo už Arturo M. Werner'io, buvusio policimono iš Somerville, N. J. Prieš penkerius metus Warner'is sulaukė pasibaidžiusius p-lės Morosini arklus ir tuomi išgelbėjo ją nuo neišvengiamos mirties. Iš dėkingumo tėvas Giovanni P. Morosini davė Werner'ui gerai apmokamą vietą savo bankoje. Ten Werneris parodė tokius gabumus, jog seniui Morosini mirus, tapo atiduota jam bankos reikalų vedimas. Dabar-gi Morosiniutė /pavėdė jo globai ir save. Jijė turėjo du milijonų dolerių, kuomet Werner'is buvo bėdnieku. Tai bent amerikoniškai.

Stebuklingai išsigelbėjo.

San Francisco, Cal. Praneuzas aviatorius Hubert Latham pakilęs su savo monoplanu 300 pėdų augšty, staugo nukrito ant augstos tvoros. Monoplanas ir tvora suklūžo į šmočiukus, Latham'ągi ištraukta iš po skeveldrų nei kiek nesužeistą. Aviatorius pats stebisi savo giliukui. Tikrai, stebuklingas išsigelbėjimas.

Siuvėjų straikas Chicagoje.

Sventėms praėjus siuvėjų straikas sujudė. Emė vėl agituoti už straiką. Kompanijos-gi, regėdamos darbininkų išstvermę, emė minkštėti. Nes, nors jos giriasi, jog darbininkų tur iki 90-to nuosimėio, bet visgi milijonus prastoją, nes ir tiek darbininkų da neužtenka, kad pilną drapaną pasiuti. Kai kurios mažesnės kompanijos taikosi toliau su Siuvėjų Unija ir, be jokių išlygų, priima darbininkus—straikičius atgal. Net ir atkakliausioji, iki šiol, kompanija Hart Schaffner & Marx pradedą jau daryti tarybas su straiikieriais. Linkima, kad greit ir paseksingai jos pasibaigtų.

Lietuviškos Sesers.

Sausio 7 d. atvažiojo į Chicago Šv. Kazimiero lietuviškos Sesers ir savo globon paėmė Visų Šventųjų parapijos mokyklą. Į tą mokyklą lankosi dabar apie 135 vaikai. Yra joje aštuoni skyriai arba klesos. Mokinama angliškai ir lietuviškai. Mokykla gyvuoja jau trečias metas. Pirmais metais vaikų skaitlius siekė iki 110; antrais — iki 132. Pirmais metais mokino vaikus du mokytojai: panaitė Jeanette Rowland, baigusi Akademiją ir Normal School — angliškai; ir vargonininkas p. A. Počius — lietuviškai. Perreikant metą, skailiui vaikų pasididinus, pakviesta tapo į pagelbą augštesnius mokslus baigusi, p-lė M. Horodec kaitė. Šimet n'esant dideliu liam vaikų skaitliui, tai pat tik trys Sesers mokinė. Sesuo M. Immaculata (Baidokutė), Sesuo bja (Baidokutė) ir bja (Baidokutė).

REDAKCIJOS PASTABOS.

Suvenytųjų Valstijų imigracijos komisija pabaigė savo tyrinėjimus apie ateivius. To darbo vaisiai pasirodys net 40 storuose tomuose. Tuo tarpu vienas komisijonierių, H. Parker Willis, paduoda apskritais ruožais komisijos-raporto turinį New York'o savaitraštyje "The Survey" (Jan. 7, 1911). Kadangi tie dalykai privalo rūpėti ir mums, lietuviams, tai atpasakojame trumpai p. Willis'o žodžius.

Pirm visko reikia atsakyti į klausimą: ko žmonės eina į Suvenytąsias Valstijas?

Štai daugelio ligšiol dar manoma ir skelbiama, kad ateiviai ieško Amerikoje politiškos ir tikybinės laisvės, kad bėga nuo prispaudimų savoje gimtinėje (pav. nuo augstų doklių, nuo priverstinio tarnavimo kariūnėse ir t.t.). Tačiau komisija atmeta, jog priežastis bėgimo į Ameriką yra savo pamatuose grynai ekonominės. Šitoki tvirtinimą komisija pamatuoja sekančiais prirodinėjimais:

1. Tuose kraštuose, iš kurių dabartiniu laiku plaukia išeivybė į Ameriką, prasti, neišsilavinusieji, amatuose darbininkai yra apmokami daug žemiau, ne kaip Suv. Valstijose.

2. Ateiviai nenori persiimti amerikiečių dvasia; jie, kiek galėdami, bando užlikti senosios tėvynės gyvenimo būdą ir papročius. Tą patį parodo, jog jie neieško Amerikoje laisvės, nenori išsilikuoti iš senojo gyvenimo formų.

Daugelis ateivių važiuoja į Ameriką su tvirtu noru sugrįžti atgal į gimtinę šalį. Vieni jų, prisipirki aplinkybių, arba dėl kokių nors kitų priežasčių pasilieka Amerikoje, bet kiti vis dėlto grįžta į tėvynę su uždirbtomis Amerikoje pinigais. Tenai baigia savo gyvenimą be rūpesčio ir be didelio vargo arba atsiekia tikslą, kurį turėjo, keliaudamas į užmarį, vadinasi, nusiperka žemės arba užsimoka skolas, ir t.t.

Komisija ištyrė dar, kad daugelis ateivių važiuoja, kad nusipirktų žemės Suv. Valstijose arba sutaupus pinigų ir nusiuntus juos atgal namole. Tas parodo, jog ateiviai nėra dykavoniai, jog — nors neišlavinti, ir nenori persiimti amerikiečių papročiais — tačiau yra produktiviais veiksniais visuomenėje.

Kad ekonominės priežastys stumia išeivius į užmarį, komisijos nuomone, parodo kad ir toji aplinkybė, jog ateiviai — ukininkai Amerikoje nesigriebia senojo darbo, bet eina uždariauti dirbtuves ir kasyklose vieton dirbti žemę. Mat tokiu būdu greičiau "pasidaroma pinigų".

Komisija, kaip rodosi, išnetyčių nurodė ir priežastis, kurios netolimoje ateityje galės sustabdyti išeivybę į Suv. Valstijas. Bus tai darbininkų buvimo pagerinimas Europos viešpatijoje, kaip tai yra daroma pav. Italijoje, ir nukreipimas jos kur tur, pav. į Kanadą, Argentiną ir kitas Pietų Amerikalstybes. Tegul tik septyse pramonijos mėsų — "sharks") godumo.

gul tik gamtos spėkos buna suvartojamos atsakomai, tegul tik darbininkai gauna užmokėti tiek, kiek — visuomeniškai imant — jo darbas yra vertas, o nereiks milijonams išeivių ieškoti laimės svetur.

Kadangi ateiviai plaukia Amerikon ieškoti dolerių, tai kokia gi yra iš to pasekmė ekonominiame Suv. Valsijų padėjime?

P. Willis išveda, jog, apskritai imant, ligšiol ateivybė neša naudą kraštui.

Nors neapšviesti, nors neišsilavinę, tie prasti ateiviai kerta girias, tiesia geležinkelius, kasa mineralus — žodžiu, kad nebutų ateivių, Amerika nežengtų paakių taip, kaip žengia ligšiol. Tiesa, ateiviai varo laukan iš darbo amerikiečius ir senesnius ateivius, muša žemyn uždarius, bet kol kas išstumtieji iš darbo amerikiečiai randa užsiėmimą kur kitur. Bet vis dėlto dalykai testies taip, kaip dabar yra, ilgai negalės. Komisija pataria suvaržyti ateivybę, nukreipti ją prie žemės dirbimo ir sulaikyti nuo pramonijos centrų, nuo miestų. Vakaruose, girdi, vokiečiai ir skandinavai dikčiai pasidaravo ukininkavimo praplatinimui — tegul dabar darbuojasi kiti, ypač, kad ištirta, jog ukininkauti sekasi lenkams, čekams, italams ir Rusijos žydams.

Na, žinoma, lietuviai nemėgsta dirbti žemės Amerikoje, todėl apie juos nėra nei paminėti.

Labai nemalonų išpuolį daro ištirkti aikštėn nežmoniški išnaudojimai ateivių kelionėje į Ameriką ir pačioje Amerikoje. Įvairios laių kompanijos lupa, skuta tamsius sodiečius be jokio pasigailėjimo. Keli komisijonieriai, persirengę "emigrantais", važiuoja įvairiomis linijomis trečiaja klasa ir atrado ten neiškenčiamas sąlygas. Nešvarumas, nemoraliskumas, apsiėjimas lyg su galvijais vertė vėrė, kaip su peiliu, širdį valdžios atstovų, pasišventusių ištirti tikrą padėjimą keliaujančiųjų iš Italijos, Vengrijos ir kitų šalių Amerikos dolerius ieškotojų. Bet ir išlipus ant krašto sąlygos nebūvo geresnės. Įvairūs emigrantų namai, darbo agentūros, pinigų mainytojai ir t.t. apsiėjo su jais taip pat nežmoniška. Čia tuo skaudžiausiu buvo žinoti, kad belaimingus ateivius, kad belaisvius lupo kailių savo broliui, tautietis skriaudė tautietį...

Ateivis ir darbą gavęs be išnaudojimo nepasilieka. Yra kompanijų sankrovos, iš kurių darbininkai priverstinai turi pirkties sau daiktus; reikia "nusipirkti" darbą, vadinasi, reikia įkisti keltą, keliolika, o kai kada ir keliasdešimt dolerių, by tik gavus darbą; yra "padrone sistema", kurioje vienas seniau atėjęs vyras apsiėma pristatyti tiek ir tiek darbininkų už suderėtą kainą nuo galvos: pats ima, sakykime, po pusantro dolerio nuo galvos, bet "galvos" atiduoda vien po dolerį. Yra ir kitokių išnaudojimų. Todėl komisija pataria uždėti ant tresnės priežiūrą ant laių, emigrantų namų, privatiųjų bankų, darbo agentūrų ir panašių įstaigų, kad tik apsaugotus ateivius nuo nepasotinamųjų žmogėdų (rekinų — "sharks") godumo.

Apie p. Willis'o raštelį bus daugiau kitu sykiu, tuo tarpu gi pažymime, jog komisijos raportas bus pristatytas kongresui, kursai ir spres apie įleidimą arba neįleidimą Amerikon italų, lenkų, lietuvių ir kitų ateivių. Reikia dar paminėti, jog istatymas, kuriuo neleidžiama į Suv. Valstijas tokių žmonių, kurie turi išaugsto pažadėtąjį darbą, pavadintas komisijos... nelogišku ir absurdišku.

Šiomis dienomis Londonas buvo liudininku nepaprasto atsikimo. Policija, beieškodama plėšikų, kurie neseniai užmušė tris slaptus policistus, užtikto vienuose namuose du įtarti "anarchistai". Vieton daryti, kas jiems priderėjo, t. y. vieton eiti į viršų ir suimti įtartuosius kad ir išlaužiant duris, policistai pasiėmė namų šeimininkę, pradėjo su ja šnabzdėtis, rodyti pirštais į viršų, žodžiu, atkreipė į save dviejų piktadarių atidą. Beslankiojant policijai aplink namus ir vis nedrįstant įeiti į vidų, iš viršutinio gyvenimo langų pasileido šuviai. Policistai, manydami, kad yra užtikę anarchistų lizdą, pasiėmė pagelbėtojus, pasidavė užtikę. Bet ir šimtų policistų neužteko. Pašaukta kareiviai, ugniagesiai ir galop... artilerija (du kulkasvaidžiai ir viena gatlingo patranka). Tuojau pasklydo gandas, kad valdžia veda kruviną kovą su anarchistais, ir žmonės pradėjo bėgti į batalijos vietą iš visų pusių. Galop nuo naujo latinių šaudynių namai užsidegė, ir jų griuvėsiuose sudegė abu "anarchistai". Kas jie buvo — šitų žodžių rašymo valandoje nesusekta. Paduodami Rothsteino ir Goldbergo vardai yra žydiški. Amerikos policija spėja, kad buvo tie patys galvažudžiai, ką Bostone išplėšė iš kokio tai Ullian'o krautuvės diemantų 18.000 dol. vertybės.

Dabar pamastykime truputėlį.

Etimologiškai imant, anarchistas — tai netvarkos šalininkas, tai žmogus nepripažįstąs įsivyravusių įstatymų. Žinoma, kiekvienas vagis, plėšikas ir kitoks prasižengėlis prieš įstatymus yra anarchistas. Bet Londono policija pasiskubino pasiūlyti, buk ji kovojusi ne prieš plėšikus, bet prieš valdovų žudytojus, prieš nepilnapročius asmenis a la Caseris, Bresei ir t.t. Tokiu būdu policija išsistatė pati save juokams viso pasaulio. Užmuštieji Londone piktadariai nebuvo iš rusiškos Choloz'ų ir Co. Jie greičiau priklausė prie "Giltinės" gaujos.

Beje, pirm kokių trejų ar ketverių metų beveik visa Bostono policija (bada 800 jūjų) buvo pašaukta prieš tris latvius, pasislėpusius ant vieno kapinyno. Buvo ir ten vadymai. Policija paėmė šturmu tvirtovę, bet atrado tik vieną latvį... negyva. Kitu du sugebėjo ištrukti. Kur jie dingo — ligšiol nesusekta. Bene bus jie tie patys "anarchistai", prieš kuriuos Anglijos vyriausybė šaukėsi net artilerijos pagelbos.

Bet anie Bostono latviai Rusijos revoliucijoje (1906 m.) atsižymėjo tuo, kad užpildinėjo ant ponų, degino dvarus ir naikino brangių paveikslus ir kitokius daiktus. Buvo tai plėšikai, prisidengę revoliucionistų vardu, ne anarchistai, primtoje to žodžio prasmeje.

Ar šiaip ar taip imsi, visgi Londonas buvo liudininku kovos valdžios su paprastais galvažudžiais, ne su anarchistais.

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

NARIŲ STOVIS UŽ IV BERTAINĮ SPALIO M. 1910.

- 1 kp. Edwardsville, Pa.; Pilnų 166.
Susp. 11: Rožė Purvinienė, Jieva Straigienė, Antanas Liškauskas, Marė Liškauskienė, Juozas Varnagiris, Katre Varnagirienė, Emilija Tamelienė, Jurgis Jakubauskas, Antanina Krakaukienė, Jonas Greblikas, Vincė Mickevičienė.
Išbraukta: Marė Grigutienė.
2 kp. Forest City, Pa. Pilnų 101.
Susp. 3: Petras Juozapavičius, Kostantas Šveikauskas, Vladas Ramaška.
Išbrauktas Petras Velečka.
3 kp. Elizabeth, N. J. Pilnų 40.
Išbraukta Ona Kolesinskaitė.
4 kp. Shenandoah, Pa. Pilnų 39.
5 kp. Forest City, Pa. Pilnų 16.
Susp. Antanas Tuškinis.
6 kp. Plymouth, Pa. Pilnų 51.
Susp. 2: Antanina Žekienė, Jonas Kardokas.
Išbrauk. 5: Stasys Labeckas, Ignas Labeckas, Andrius Žekas, Kristopas Čerbauskas, Juozas Butinas.
7 kp. Pittston, Pa. Pilnų 224.
Susp. 17: Magdė Marčiulionienė III-09., Alzė Spudienė II b., Vincas Navitukas, Antanas Mikulčius, Magdė Mikulčienė, Antanas Zareckis, Mikas Šlikas, Stasys Makačinas, Marė Makačienė, Antanas Dailida, Marė Dailidienė, Ona Urbonienė, Aleks. Saveikis, Marė Saveikienė, Rožė Baranauskienė, Juozas Radzevičius, Ona Radzevičienė.
Išbrauk. 11: Teofilė Jakulevičienė, Alzė Kazlauskienė, Jurgis Šinderaitis, Jonas Kazlauskas I-as, Leonas Balčiūnas, Motiejus Bartišūnas, Agota Sinderaitienė, Marė Saurusaitienė, Petras Čiužas, Ona Čiuženė, Jurgis Kuncevičius.
8 kp. Cleveland, Ohio. Pilnų 59.
9 kp. Cleveland, Ohio. Pilnų 42.
Susp. Marė Netkevičiūtė.
10 kp. Philadelphia, Pa. Pilnų 47.
Susp. 5: Levosė Išcimienė, Jieva Kiudienė, Antanas Poniškis, Kazys Vižėnas, Jonas Baltutis III b.
Išbrauk. Jonas Dambrauskis.
11 kp. Waterbury, Conn. Pilnų 145.
Susp. 13: Ona Sterbaitienė, Pranas Žuraitis, Kazys Aleksandravičius, Magdė Aleksandravičienė, Juzė Bakunienė, Magdė Ramanauskienė, Agota Valaitienė, Magdė Mockevičiūtė, Ona Ališaukienė, Motiejus Skistimas, Jieva Skistimienė III b., Motiejus Rinkevičius, Katre Šukvietienė.
Išbrauk. 7: Juozas Griškauskas, Magdė Marčiulionienė, Antanas Daukas, Jieva Narštienė, Monika Čiolešienė, Kazys Marčiulynas, Viktė Barkaukienė.
12 kp. Shamokin, Pa. Pilnų 32.
Susp. Jonas Siratavičius.
13 kp. Baltimore, Md. Pilnų 147.
Susp. 11: Ona Grajauskienė, Andrius Petruškevičius, Vincas Rudzinskas, Ona Balčiūnienė, Magdė Senkiutė, Jonas Šelonskas, Magdė Petruškevičienė, Julė Jurgelionytė, Kazys Gurklis, Magdė Žolinienė, Jieva Česoniūtė.
Išbrauk. 4: Stasė Židenkiutė, Julė Mandravickienė, Ona Gabrilavičienė, Justinas Kungis.
14 kp. Pittsburg, Pa. Pilnų 5.
15 kp. Chicago, Ill. Pilnų 67.
Susp. 12: Jonas Maziliauskas III b., Rožė Maziliauskienė III b., Baltrus Tamošaitis III b., Vladas Mileika III b., Juozas Tarvydas IV b., Karolis Šukevičius IV b., Barbra Tamošaitienė III b., Baltrus Kilevičius III b., Ona Šatkaukiutė III b. 09 m., Jonas Vainauskis IV b., Alzė Vainauskienė IV b., Kazė Vaidinienė IV b. 09 m.
Išbrauk. 7: Monika Lukošienė, Aleks. Vaitkevičius, Jonas M. Tananevičius, Dominikas Katauskis, Jonas J. Bijanskas, Stasys P. Tananevičius, Dominikas L. Kadzevskis.
16 kp. Chicago, Ill. Pilnų 30.
Susp. 17: Morta J. Kalaičiūtė, Marė Dauderūtė, Teklė Čiosienė, Alena Kuzmickiutė, Anastazas Valančikas, Kazys Karalimas, Emilija Endriuskevičienė, Antanas Čereškevičius, Barbra Antanavičienė, Ona Stanevičienė I b., Dominikas Zutautas, Jonas Gužikauskas, Marė A. Rekiutė, Alzė Gužikauskienė, Ona Jašinskienė, Jacinta Astrauckaitė, Vincė Ambrazaičiūtė.
Išbrauk. 4: Marė Gerdziūniūtė, Povilas Mikėnas, Marė Mureikiutė, Ona Valiumienė.
17 kp. Wilkes-Barre, Pa. Pilnų 169.
Susp. 8: Konstancija Valentienė, Antanas Berneckas, Ona Dauksiūtė, Marcelė Reketaitienė, Pranė Buzienė, Marė Ališaukienė, Marė Beržinskienė, Marė Kulauckienė.
Išbrauk. 3: Magdė Adomaitienė, Vincas Plauckis, Antanas Vaitkevičius.
18 kp. Tamaqua, Pa. Pilnų 23.
19 kp. Northampton, Mass. Pilnų 20.
20 kp. Philadelphia, Pa. Pilnų 32.
Susp. 6: Juozas Auštra, Kazys Kazokauskas, Polikarpas Dilkevičius, Bronė Dilkevičienė, Ignas Kazokauskas, Kazys Kamčauskas.
21 kp. So. Boston, Mass. Pilnų 67.
Išbrauk. Jieva Račiūviene.
22 kp. Brockton, Mass. Pilnų 14.
Susp. 13: Ona Sterbaitienė, 40 kp. Shenandoah, Pa. Pilnų 196.
Susp. 46: Ona Vaitkevičienė IV-09., Liudvise Reukvienė, Morta Stankevičienė, Motiejus Rekus, Juozas Arbačinskis, Jokubas Baranauskas, Katre Kanošienė I b. 09., Juozas Akavičius IV b. 09., Marė Janavičienė, Barbra Zmitrienė, Katre Malinukienė I-II b., Juozas Ramanauskas, Antanas Vaila I-II b., Marė Jankaučienė, III b., Jurgis Miniukas, Petronė Račkauskienė I b. 09., Monika Baraučienė, Marė Kirevičienė II b., Marė Aušurienė, Marė Sakavičienė, Alzė Kapotienė IV b. 09., Morta Kasparienė II b. 09., Jieva Strazdauckienė, Pranas Čekavičius, Pranas Kvedaravičius I b., Juzė Paliulienė, Jieva Grabaukienė, Ona Kazlauskienė I b. 09., Ona Rudzinskienė, Ona Kuncienė I b., Marė Sinauckienė IV b. 09., Jieva Jurgelienė, Marė Žitkuvienė, Marė Aidukienė, Jona Matulevičienė, Karalina Gegžienė III b., Alena Abramavičienė, Marė Kazlauckienė IV b. 09., Teresė Betkenė, Mikas Betkerys, M. Jakobynienė, Morta Dziukienė, Rožė Vainavičienė, Jieva Taukelevičienė I-II b., Juozas Vievis, Levosė Staniulionienė.
Išbrauk. 8: Kazys P. Vaitkevičius, Jurgis Genevičius, Genevičienė, Ona Vilkienė, Antanas Žironas, Levulienė, Adelė Mikalauskienė, Tamas Bataitis.
41 kp. Worcester, Mass. Pilnų 44.
Susp. 2: Rožė Saldaukienė, Juozas Saldukas.
42 kp. Brooklyn, N. Y. Pilnų 67.
Susp. 3: Magdė Zinkaitė, Jonas Šteinys, Viktė Šidara vičiene.
Išbraukti 4: Agota Muckeikiūtė, M. Jankeliūniūtė, Veronika Navickienė, Juozas Januškevičius.
43 kp. Port Chester, N. Y. Pilnų 46.
Išbrauk. 5: Juozas Zongailas, Jonas Kozukevičius, Juozas Kazukevičius, Anelė Mizgerienė, Boleslovas Bartkevičius.
44 kp. Haverhill, Mass. Pilnų 25.
45 kp. Poquonock, Conn. Pilnų 5.
46 kp. Sugar Notch, Pa. Pilnų 27.
Susp. 3: Magdė Kaslauckienė, Jieva Maurackienė, Jonas Moliūsis.
Išbrauk. 2: Juozas Gudauskas, Marė Skripstamienė.
47 kp. Mt. Carmel, Pa. Pilnų 39.
48 kp. Cambridge, Mass. Pilnų 2.
49 kp. Reading, Pa. Pilnų 10.
50 kp. Cleveland, Ohio. Pilnų 7.
51 kp. New Phila., Pa. Pilnų 51.
Susp. 12: Pranas Gascius, Agota Mickuvienė, Ona Grišaitienė, Marė Butkevičienė, Marcelė Vėlyvienė, Apolionija Kukaitienė, Ursė Čiupaitienė, Agnieška Čiupaitienė, Zuzana Petrauskienė III b., Alzė Sakalauskienė, Magdė Jurgelvičiūtė II b., Ona Verbilienė.
Išbrauktas Antanas Gavenas.
52 kp. Lawrence, Mass. Pilnų 7.
53 kp. Shamokin, Pa. Pilnų 5.

- Išbrauk. 4: Jurgis Česnauičius, Jurgis Vadeika, Vincas Baberis, Jonas Izokis.
23 kp. Hastings, Pa. Pilnų 25.
Susp. 2: Juozas Laukaitis, Stasys Jaruševičius.
24 kp. Minersville, Pa. Pilnų 108.
Susp. 12: Alzė Lukšaitienė, Kazys Stravinskas II b., Ona Stravinskienė II b., Antanas Gudziūnas, Ona Gudziūnienė, Marė Šitkunienė, Alzė Mališaukienė IV b. 09., Jonas Smaidžiūnas, Katre Tilvikienė, Katre Rutkienė I b., Petronė Botirienė III b. 09., Marcelė Dauksienė.
Išbrauk. 4: Jonas Vaičiulis, Jonas Mandzerskas, Petras Mikelevičiukas, Agota Zorskienė II ir IV b.
25 kp. Beaverdale, Pa. Pilnų 3.
26 kp. Lewiston, Me. Pilnų 25.
27 kp. Minersville, Pa. Pilnų 16.
Susp. 4: Alena Šiaulianskienė, Marė Žukauckienė, Kun. J. Dumčius, Kun. V. Dargis.
28 kp. Luzerne, Pa. Pilnų 140.
Susp. 4: Juozas Makavičius, Marė Brusokienė, Ona Žurinskienė III b., Antanina Bagdanavičienė.
Išbrauk. 2: Rožė Veronienė, Martinas Drazdauskas.
29 kp. Cumbola, Pa. Pilnų 17.
30 kp. Scranton, Pa. Pilnų 82.
Susp. 5: Jieva Kolesinskienė III b., Juozas Januška III b., Marcelė Vaiciaitienė II b., Antanas Valentiničius, Alena Valentiničiūtė.
31 kp. Mahanoy City, Pa. Pilnų 179.
Susp. 14: Alzė Služelienė, II b., Alzė Gelgotienė II b., Ona Šabienė II-IV b., Matas Tamulionis, Marė Žilionienė II-IV b., Pranas Gelgotas II b., Marė Kiseliauckienė, Morta Tamulionienė, Paulina Zurauckienė II b., Pranė Miliauckienė II b., Kristina Kugnienė, Paulina Vilkavickienė II b., Marė Krisnickienė.
Išbraukti 6: Petras Kasparas, Juozas Jurgelevičius, Petras Navickas, Marė Jurgšienė, Marė Kasparienė, Marė Berkienė.
32 kp. Ansonia, Conn. Pilnų 8.
33 kp. Kensington, Ill. Pilnų 9.
34 kp. Cincinnati, Ohio. Pilnų 4.
35 kp. Mc Kees Rocks, Pa. Pilnų 7.
Susp. 3: Martinas Naviskas, Boleslovas Mališaukas, Jurgis Parčevskis.
36 kp. Newark, N. J. Pilnų 102.
Susp. 6: Paulina Kalinauskienė, Pranas Daukšys, Jonas Venckus III b., Magdė Juškauckienė, Anelė Bartkuvienė, Petronė Sprei naitienė.
Išbrauk. 3: Kun. V. Staknevičius, Antanas Barškaitis, Paulina Šeperienė.
37 kp. Oregon City, Or. Pilnų 8.
38 kp. Homestead, Pa. Pilnų 67.
Susp. 3: Juozas Kasulaitis, Ona Kasulaitienė, Zela, Jonas Kazakevičius, Juononas Kasulaitis.
Išbrauk. Morka Gudukiūtė.
39 kp. Mahanoy Plane, Pa. Pilnų 12.

- 40 kp. Shenandoah, Pa. Pilnų 196.
Susp. 46: Ona Vaitkevičienė IV-09., Liudvise Reukvienė, Morta Stankevičienė, Motiejus Rekus, Juozas Arbačinskis, Jokubas Baranauskas, Katre Kanošienė I b. 09., Juozas Akavičius IV b. 09., Marė Janavičienė, Barbra Zmitrienė, Katre Malinukienė I-II b., Juozas Ramanauskas, Antanas Vaila I-II b., Marė Jankaučienė, III b., Jurgis Miniukas, Petronė Račkauskienė I b. 09., Monika Baraučienė, Marė Kirevičienė II b., Marė Aušurienė, Marė Sakavičienė, Alzė Kapotienė IV b. 09., Morta Kasparienė II b. 09., Jieva Strazdauckienė, Pranas Čekavičius, Pranas Kvedaravičius I b., Juzė Paliulienė, Jieva Grabaukienė, Ona Kazlauskienė I b. 09., Ona Rudzinskienė, Ona Kuncienė I b., Marė Sinauckienė IV b. 09., Jieva Jurgelienė, Marė Žitkuvienė, Marė Aidukienė, Jona Matulevičienė, Karalina Gegžienė III b., Alena Abramavičienė, Marė Kazlauckienė IV b. 09., Teresė Betkenė, Mikas Betkerys, M. Jakobynienė, Morta Dziukienė, Rožė Vainavičienė, Jieva Taukelevičienė I-II b., Juozas Vievis, Levosė Staniulionienė.
Išbrauk. 8: Kazys P. Vaitkevičius, Jurgis Genevičius, Genevičienė, Ona Vilkienė, Antanas Žironas, Levulienė, Adelė Mikalauskienė, Tamas Bataitis.
41 kp. Worcester, Mass. Pilnų 44.
Susp. 2: Rožė Saldaukienė, Juozas Saldukas.
42 kp. Brooklyn, N. Y. Pilnų 67.
Susp. 3: Magdė Zinkaitė, Jonas Šteinys, Viktė Šidara vičiene.
Išbraukti 4: Agota Muckeikiūtė, M. Jankeliūniūtė, Veronika Navickienė, Juozas Januškevičius.
43 kp. Port Chester, N. Y. Pilnų 46.
Išbrauk. 5: Juozas Zongailas, Jonas Kozukevičius, Juozas Kazukevičius, Anelė Mizgerienė, Boleslovas Bartkevičius.
44 kp. Haverhill, Mass. Pilnų 25.
45 kp. Poquonock, Conn. Pilnų 5.
46 kp. Sugar Notch, Pa. Pilnų 27.
Susp. 3: Magdė Kaslauckienė, Jieva Maurackienė, Jonas Moliūsis.
Išbrauk. 2: Juozas Gudauskas, Marė Skripstamienė.
47 kp. Mt. Carmel, Pa. Pilnų 39.
48 kp. Cambridge, Mass. Pilnų 2.
49 kp. Reading, Pa. Pilnų 10.
50 kp. Cleveland, Ohio. Pilnų 7.
51 kp. New Phila., Pa. Pilnų 51.
Susp. 12: Pranas Gascius, Agota Mickuvienė, Ona Grišaitienė, Marė Butkevičienė, Marcelė Vėlyvienė, Apolionija Kukaitienė, Ursė Čiupaitienė, Agnieška Čiupaitienė, Zuzana Petrauskienė III b., Alzė Sakalauskienė, Magdė Jurgelvičiūtė II b., Ona Verbilienė.
Išbrauktas Antanas Gavenas.
52 kp. Lawrence, Mass. Pilnų 7.
53 kp. Shamokin, Pa. Pilnų 5.

čiūnas, Petras Kavalskis.
54 kp. Grand Rapids, Mich.
Pilnų 15.
55 kp. Bernice, Pa.
Pilnų 13.
56 kp. Brooklyn, N. Y.
Pilnų 38.
Susp. 4: Jurgis Simniškis
III b., Kazys Erešiusas III
b., Jurgis Mikulskis, III b.,
Povilas Mikulskis 1.50 prie
įstojimo damokėt.
Susp. Vincas Kraneckis.
57 kp. Exeter Boro, Pa.
Pilnų 13.
Sus. Vincas Kraneckis.
58 kp. Curtis Bay, Md.
Pilnų 44.
Išbrauktas Ramualdas Ki
sieliū.
59 kp. Galitzin, Pa.
Pilnų 6.
60 kp. Bayonne, N. J.
Pilnų 36.
Susp. Jonas Križanauc
kas.
Išbraukta Alena Saukie
nė (Čepaičiūtė).
61 kp. Duryea, Pa.
Pilnų 164.
62 kp. Sheboygan, Wis.
Pilnų 3.
63 kp. Youngstown, Ohio.
Pilnų 20.
64 kp. So. Bethlehem, Pa.
Pilnų 5.
65 kp. Paterson, N. J.
Pilnų 22.
Susp. Ignas Sudikas.
Išbrauk. Jonas Tulukevi
čius.
66 kp. Elizabeth, N. J.
Pilnų 36.
Likusieji 28 suspenduoti.
67 kp. Chicago, Ill.
Pilnų 7.
68 kp. Union City, Conn.
Pilnų 7.
69 kp. Ashley, Pa.
Pilnų 17.
70 kp. Old Forge, Pa.
Pilnų 30.
Susp. 2: Pranė Urbonavi
čienė, Martinas Mirijauc
kas, damokėt prie įstoji
mo 50c.
Išbraukta Magdė Versec
kienė.
71 kp. Waterbury, Conn.
Pilnų 12.
Išbrauk. 2: Kazys Dudo
nis, Mikas Pranaitis.
72 kp. Newton Upper
Falls, Mass. Pilnų 4.
Pilnų 4.
Išbrauk. Jonas Ramaške
vičius.
73 kp. Hudson, Pa.
Pilnų 11.
Susp. 3: Juozas Noreika,
Motiejus Vacarkauskas, Po
vilas Noreika.
Susp. 6: Marė Gratkauc
kienė, Ona Kuncevičienė,
Aniele Černiauckienė, Ele
nora Černiauckienė, Rože
Medonienė, Katrė Bubnie
vičius.
Išbraukta Pranė Šubacienė.
75 kp. Wanamie, Pa.
Pilnų 52.
Susp. Jonas Didzbalis.
Išbrauktas Vincas Petrau
ckas.
76 kp. Connerton, Pa.
Pilnų 11.
77 kp. Swoyers, Pa.
Pilnų 57.
Susp. 2: Agota Dapkevi
čienė, Ona Simkuniene.
78 kp. Dubois, Pa.
Pilnų 13.
Išbrauktas Kazys Šupie
nius.
79 kp. Sag Harbor, N. Y.
Pilnų 8.
80 kp. Eynon, Pa.
Pilnų 17.
Susp. 2: Karolis Urbas,
uzana Kaliukevičienė.
81 kp. Norwood, Mass.
Pilnų 21.
82 kp. St. Louis, Mo.
83 kp. Canton, Pa.

Pilnų 13.
Susp. Izidorius Žukau
skas.
84 kp. Meriden, Conn.
Pilnų 15.
Išbrauktas Jonas Gra
žys.
85 kp. Chicago, Ill.
Pilnų 91.
Susp. 14: Silvestras Pau
kštis IV b. 09, Antanas Va
liauckis, Kunigunda Cepau
skienė III b., Katrė Tauke
vičaitė, Barbora Valančaitė,
Marė Vaitukaitienė III b.
09, Vaclovas Bartušis IV b.
09, Pranas Sanonius, Magdė
Bajorinaitė, Antanas Šikš
nelis IV b. 09, Domicė Go
tautienė IV b. 09, Marė Dru
ktienaitienė III b. 09, Ado
mas Jonutis, Stefanija Nu
toft III b.
Išbrauk. 18: Barbora Vi
tartaitė, Antanas Banys,
Leonas Šarauskis, Kazys
Lukošius 1-as, Juozas Vara
nauskas, Zofija Varanau
skienė, Marė Paulikaitė, Ju
zė Jočienė už II—IV b., Ju
zė Šeporaitė, Adomas Gau
čas, Alena Trakinaitė, Ka
zys Jucius II—IV b., Jonas
K. Jucius II—IV b., Anta
nas Marciukevičius, Ignas
Strainys, Kostancija Pre
činauskaitė, Ona Bracaitė,
Juozas Paliekas.
86 kp. Portage, Pa.
Pilnų 22.
Susp. 2: Jonas A. Haleris,
Antanas Stabingis.
Išbrauktas Matas Šalčiū
nas.
87 kp. Allegheny, Pa.
Pilnų 18.
Susp. 3: Apolionija Griu
kienė, Pranas Krivickas,
Stasys Gečiūnas.
88 kp. Donora, Pa.
Pilnų 14.
89 kp. Amsterdam, N. Y.
Pilnų 8.
Suspenduotas Rokas Sta
nislavičius.
90 kp. Hazletou, Pa.
Pilnų 27.
Susp. 3: Juozas Vansevi
čius, Petronė Švedžiūtė, Ado
mas Kekus.
91 kp. Waterbury, Conn.
Pilnų 152.
Susp. 6: Antanas Juškis,
Petras Kunigonis Vincas
Žukauskas, Kazys Vičiū
skas, Juozas Navickas, Juo
zas Bernota.
Išbrauk. 8: Vincas Siur
kus, Jurgis Pečiukevičius,
Mikas Mickunas, Simas Šil
kaitis, Jonas Paulius, Au
gustas Bandzevičius, K. Ceda
minkas, Petr. Grabauskas,
skas.
92 kp. Valparaiso, Ind.
Pilnų 7.
93 kp. Easton, Pa.
Pilnų 14.
94 kp. Westville, Ill.
Pilnų 27.
Suspenduot. Konstantas
Kemiažys.
95 kp. So. Boston, Mass.
Pilnų 18.
96 kp. Gilberton, Pa.
Pilnų 11.
97 kp. Lawrence, Mass.
Pilnų 35.
Susp. 3: Marė Samolaičė,
Marcelė Kazukoniūtė, Jonė
Meškiniūtė.
Išbrauk. 13: Marė Kerli
čiūtė, Emerencija Milukie
nė, Anastazija Micunienė,
Zofija Latkauskaitė, Pauli
na Vilimavičienė, Rože Bu
drevičiūtė, Pranė Sabesci
niūtė, Agota Juralaičiūtė,
Karalina Gražienūtė, Mar
celė Čepukaitė, Marė Kle
poniūtė.
98 kp. Worcester, Mass.
Pilnų 13.
99 kp. Chicago, Ill.
Pilnų 52.
100 kp. Chicago, Ill.

Pilnų 18.
101 kp. Chicago, Ill.
Pilnų 18.
Susp. 4: Simas Piliackas
IV b. 08, Aleks. A. Lemont
IV b. 09, Julė Tananevičie
nė IV b. 09, Barbora Bur
baitė.
102 kp. Duquesne, Pa.
Pilnų 10.
103 kp. Rochester, N. Y.
Pilnų 24.
Suspenduotas Jonas Sa
dzevičius.
104 kp. St. Clair, Pa.
Pilnų 1.
Išbrauk. Marė Petraitie
nė.
105 kp. Braddock, Pa.
Pilnų 6.
Susp. 5: Dominikas Milu
tis, Simas Kavaliauskas,
Vladas Arnastauskas, Juo
zas Raponkus, Petras Mar
čiulynas.
106 kp. New York, N. Y.
Pilnų 2.
Susp. 3: Antanas Seščiū
la, Barbora Stankuvienė, Ma
gdė Norkus.
107 kp. Waterbury, Conn.
Pilnų 53.
Susp. 19: Jonas Rim
kus, Magdė Valiukienė, O
na Sulkaitė, Jieva Vaičiū
laitienė IV b. 09, Baltrus
Vencius, Veronika Vencie
nė, Magdė Karolienė, Bar
bora Viršinskienė, Morta
Černiauskaitė, Ona Stolgai
tienė, Anelė Dudžiūtė, Ta
das Lukoševičius, Alzė Pri
dotkaitė, Jieva Jurgienė,
Morta Malinauskaitė III b.,
Petronė Lukoševičienė, Al
zė Balčiūnienė, Apoloni
ja Dobilačiūtė, V. Pasaičiūtė
I—IV b.
108 kp. Maspeth, N. Y.
Pilnų 14.
109 kp. New Britain, Conn.
Pilnų 8.
110 kp. Inkerman, Pa.
Išbrauktas Jurgis Milke
vičius.
111 kp. Rumford, Me.
Pilnų 8.
112 kp. Morgan, Pa.
Pilnų 12.
113 kp. Wilburton, Okla.
Pilnų 23.
Susp. 2: Antanas Iranau
skas, Jonas Masiliūnas.
114 kp. Rhone, Pa.
Pilnų 17.
Pavienių Pilnų 7.
II SKYRIUS.
17 kp. Pilnų 1.
19 kp. Susp. Petras Zu
bas.
33 kp. Pilnų 1, susp. Alek
sandra Dima.
42 kp. Pilnų 1.
99 kp. Pilnų 2.
103 kp. Pilnų 2.
III SKYRIUS.
12 kp. Pilnų 1.
15 kp. Pilnų 1.
33 kp. Pilnų 3.
61 kp. Pilnų 1.
75 kp. Pilnų 2.
86 kp. Pilnų 2, susp. Jo
kubas Januškevičius.
90 kp. Pilnų 5.
94 kp. Pilnų 3.
96 kp. Pilnų 1.
VAIKŲ SKYRIUS.
1 kuopa. Pilnų 7
4 " " 11
11 " " 14
17 " " 1
18 " " 3
21 " " 3
24 " " 5
Susp. Ona Ambrazevičiū
tė III b.
28 kuopa. Pilnų 11
36 " " 1
38 " " 3
42 " " 12
Susp. Vincas Sidaravičiū
kas.

46 kuopa. Pilnų 3
51 " " 2
52 " " 2
54 " " 1
57 " " 5
58 " " 1
60 " " 1
61 " " 11
64 " " 4
68 " " 4
73 kp. susp. Ona Norei
kiūtė.
75 kuopa. Pilnų 4
77 " " 24
Susp. Jonas Jasevičius
IVb. 09, Ona Judzaičiūtė
IV b. 09, Anastazija Šim
kuniūtė, Juozas Šimkuniū
kas.
Išbrauk. Vincas Bartuš
ka, Ona Bartuškiūtė.
93 kp. susp. Pulkerija
Višviliukė.
96 kuopa. Pilnų 3
107 " " 6
I Skyr. Pilnų 4371
II " " 7
III " " 19
Vaik. " " 133
Viso 4530
I Skyriaus suspend. 341
II " " 2
III " " 1
Vaikų " " 8
Viso 352
I Skyr. Išbrauktų 146
Vaikų " " 2
Viso 148
K. Krušinskas, Sekr.
S. L. R. K. A.
* * *
Nepagarsinus p. M. Ka
dzevskiui 25 seimo protoko
lo, žmonės nebuvę seime ne
žino, kiek dabar reikia mo
kėti už organą, užstojus ber
tainiui pasipylė klausimai
kiek kada kuopos turi mo
kėti už organą?
Tat šiuo mi visiems tame
interesuotiesiems pranešu, jog
25 seimas už organą paskyrė
mokėti po 25c. visiems,
kas organą ima. Ta mokes
tis turi but užmokėta kartu
su Sausio mėnesio bertaini
ne mokesčia.
Taipogi nekurių kuopos
nemoka tautišky centų;
jos taipogi privalo užsimo
kėti ir tautiškus centus Sau
sio ar Balandžio mėnesio
bertainyse. Kuopų viršai
čiai teiksis nelaukti pasku
tinės dienos su mokesčia,
bet prisiųsti pora dienų
anksčiau, kad netapti su
suspenduotais.
K. Krušinskas, Sekr.
S. L. R. K. A.
Susirinkimus laikys:
19 kuopa Northampton,
Mass., — 22-trą dieną Sau
sio, 2-trą valandą popietų.
Širdingai užkvičia ateiti už
simokėti ir naujų atsivesti.
Viršininkas Jonas Vaičiulis.
Rhone, Pa., 114 kuopa 25-
tą dieną sausio, 7 valandą
vakare Juozo Žideikos sa
lėje 108 Pan (?) str. Užpra
šo visus komitetas.
Chicago, Ill., 100 kuopa —
22 d. sausio, 12-tą valandą,
tuojaus po sumos Aušros
vartų parapijos bažnytinėj
svertainėj. Ateikite visi ir
naujų atsiveskite.
V. J. Sabaliauskas, sekr.
87 kuopa iš Allegheny,
Pa., — 22-trą dieną šio mė

Gražus paukštukas.

nesio, tuojau po sumai ba
žnytinėj salėj. Visi sąnariai
privalo ateiti užsimokėti, at
sivedant naujų.
J. F. Mikutavičius, Sekr.

Braddock, Pa., 105-ta ku
pa — 22-trą dieną sausio, 7-
tą valandą vakare šs. Petro
ir Povilo draugijos salėje,
818 Washington ave. Pribu
kite visi ir naujų atsiveskite.
Užprašo Komitetas.

7-ta kuopa Pittston, Pa.,
— 22 d. sausio, tuoj po su
mai ant M. Juškevičiaus
(naujos) salės.
Užprašo Komitetas.

Hazleton'o, Pa., 90 ku
pa — 22 d. sausio, nedėlioje,
tuoj po pamaldų bažnytinėj
salėj. Visi nariai privalo pri
buti.
Juozas Šergalis, Sekr.

3 kp. Elizabeth, N. J., —
24 d. sausio, utarninke, 8
val. vakare ant Jančaitienės
salės. Visi privalo pributi
užsimokėti bertaini ir at
sivesti naujų prisirašyti.
J. Balčiūnas, sekr.

**S. L. R. K. A. CENTRO
VALDYBOS ADRESAI.**

Jonas Riktoraitis, prez.
67 James St.,
Waterbury, Conn.

Kaz. Vaškevičius, vice-prez.
186 Jefferson St.,
Newark, N. J.

Kaz. J. Krušinskas, sekr.
457—17th st.,
Brooklyn, N. Y.

Ant. Danisevičius, kas.,
630 W. Centre st.,
Mahanoy City, Pa.

Kasos globėjai:
Juoz. Vasiliauskas,
112 N. Greene st.,
Baltimore, Md.

Kun. M. Pankauskas,
Forest City, Pa.
Kun. V. Vizgirda, knygis,
190 S. Meade st.,
Wilkes-Barre, Pa.

Kun. M. A. Pankauskas,
dvasiškas vadovas,
Forest City, Pa.

**KORESPONDENTŲ IR
SKITYTOJŲ ATIDAI.**

Nors kiekviename "Drau
go" numeryje pranešama
kokių antrašu siųsti pini
gus ir su visokiais reikalais
kreiptis, tačiau nekurie
musų skaitytojai, neatsi
žvelgdami į tuos praneši
mus, vis dar rašo čekius ar
išperka money orderius p.
J. Lopatos vardu. Nuo šian
dien tokie čekiai ir money
orderiai, ne "Draugo" var
du išpirti, bus gražinami.
"Draugo" gi sądarbinin
kai — korespondentai mel
džiami rankraščius siųsti
"Draugo" redaktoriumi kun.
A. Kaupui, 64 Church st.,
Pittston, Pa.

Su pagarba
"Draugo" Administracija.

Redakcijos atsakymai.

K. Arminui, Plymouth,
Pa. "Darbininkų Teatrališ
kos Choro Draugijos" reika
lai tegali interesuoti vien
vietinius gyventojus. "Drau
gas" permažai turi skaityto
jų Plymouth'e, kad galėtų
duoti vietas jų pasiskel
bimams. Be to, tamstos tu
rite "D. V." savo organu.
Tenai ir kreipkitės.

K. Valukoniui. Į privati
nius ginčus, da-gi už du do
leriu, redakcija nesikiša.
Laiškelis pasiūstas presiden
tui J. Riktoraičiui. Pažy
miu, jog 25 seimo protoko

las dar nei viename laikra
styje nebuvo spaudintas.
Protokolas (ir protokolų
knyga) guli taip saugiose
rankose, kad išimti iš jų gal
tik vien teismo keliu tebus
galima.

Maziukui. Mintis graži,
bet reikalauja išdailinimo.
Kadangi tamsta nenori jo
kių sutrumpinimų, tai laik
raštini nedėsimė.

A. Tamui. Eilės galėjo bū
ti geresnės. Bet kad paragi
nus tamstą prie tolesnio ra
šymo, įdėsimė atsiradus vie
tos. Rašyti proza daug leng
viau. Bet ir čia reikia turėti
aiškią sąvoka apie tai, ką
nori parašyti. Neaiškus min
ties išreiškimas, pastatytas
ne vietoje žodis sugadina ir
geriausią straipsnį. Geriau
butų, jei tamsta pradėtų
lavinti savo talentą nuo ver
timų trumpų pasakalių ir
straipsnelių iš svetimų kal
bų.

Pajieškau
Sesers Petronės Juseičiū
kės, paeina iš Suvalkų rėdy
bos, Vladislavo pavieto. Du
metai iš Lietuvos, nuvažiojo
į Chicago. Ji pati ar kas ki
tas tepraneša šiuo adresu:
Leonida Juseičiukė
Box 641
Minersville, Pa.
(No. 8.)

Jis. — Mą rodos, kad jau
apie meilę viskas tapo para
šyta ir pasakyta.
Ji. — Bet ne man.

Gaspadinė. — Nuo to lai
ko, kaip daviau tau para
gaut mano pyragaičių, tai
atsiunti pas mane visus sa
vo prietelius.

Valkata. — Atsiprašau
ponios, aš atsiunčiau pas
tamstą savo prietelius.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

I.

Apie vietą, kurioje Oliveris Twistas užgimė ir apie jo užgimimo aplinkybes.

Tarp viešų namų vieno miestelio, kurio dėl daugelio priežasčių geriau neminėti ir kuriam nėra ką duoti pramanytas vardas, rįsgojosi vieni namai, kokie paprastai randasi dideliuose ir mažuose miestuose, butent prieglaudą. Tuose namuose vieną dieną, kurios nėra reikalo čia pažymėti, nes tāt neturėtų jokios svarbos skaitytojui, bent šiame atsitikime, — gimė asmuo, kurio vardas yra pikerktas prie pirmojo skyriaus šios apysakos.

Kada jis tapo atvestas ant šios ašarų pakalnės parapijos gydytojo, tai išpradžių buvo abejotina, ar kudiškis toliai gyves, kad apturėjus bent kokį vardą; ir tokiame atsitikime ši apysaka nebutų pasirodžiusi. Jei ir būtų pasirodžiusi, tai sutraukta į porą puslapių, būtų turėjus neapsvarstomą svarbą, nes būtų galėjusi būti pavyzdžiu trumpiausios biografijos kiekviename amžyje ir literaturoje.

Nors aš neprisilaikau nuomonės, kad užgimti prieglaudoje būtų toks laimingas dalykas, bet šiame atsitikime geriausia buvo Oliveriui Twistui, kad jis tenai užgimė. Tame dalykas, kad išpradžių sunku jį buvo pripažinti prie vieno mažojo, tai yra kvėpavimo, painaus dalyko, bet butinai reikalingo gyvasčiai. Nekurį laiką kudiškis sunkiai dvesuodamas gulėjo ant patalo ir nelygus svyravo tarp šio ir anojo pasaulio, labiau pasiviręs į anąjį. Taigi jei šitą trumpąjį valandą jį būtų apstoję galestingos bobutės, rupestingos tetos, išlavintos auklės ir gilio mokslo daktarai, tai vaikelis ištikrų būtų užauštas nesavu laiku. Bet šiame atsitikime nebuvo prie jo nieko kito, kaip tik neturtinga sena moteriškė, kuri išrodė lyg miglota nuo smarkaus vartojimo alaus, ir parapijos gydytojas, kurs tuos dalykus atlikdavo už pinigų. Taigi Oliveris pats sau vienas kovojo su prigimtimi. Užbaiga buvo tokia, kad Oliveris pasispardė, atsikūlė, emė čiaudėti ir pradėjo rodinėti prieglaudos gyventojams, kad nauja našta tapo užkrauta ant parapijos sprando; nes jis paleido toki garsų verksmą, kokio galima buvo tikėtis tik nuo vyriškos lyties kudiškio, kuriam tapo atimtas balsas ilgiau, nekaip trims minutoms.

Oliveriui davus tą pirmąjį ženklą smagaus ir priderančio vartojimo plaučių, menkas užtiesalas ant geležinės lovos sukruto; išbalęs veidas jaunos moteriškos pakilo silpnai nuo pagalvės ir alpastantis balsas neišikiai atsiliepė:

— Leiskite man pažiūrėti ant kudiškio ir — numirti.

Gydytojas sėdėjo atsikreipęs į ugnį, šildydamas ir trindamas savo rankas. Jaunai moteriškai prakalbėjus, jisai atsistojo ir prisitartinęs prie lovos atsiliepė su didesniu meilumu, daugiau, nekaip nuo jo galima buvo tikėtis:

— O, tau da nereikia kalbėti apie mirtį.

— Dievuliau tu mano, ne! — išikišo bobutė, greit idėjus į savo kišenių tamsiai žalia butelį, iš kurio kampe buvo skaniai ragavusi. — Dieve jai padėk, kad ji taip ilgai gyventų, kaip aš. Susilaukų trylikos kudiškių, ir jie visi išmirtų, išskyrus du, ką su manim prieglaudoje, tai ji žinotų geriau, kas tai yra, Dieve jai padėk! Mėtai, tu mano balandėlė, kas tai yra buti motina!

Matomai ta raminanti pasaka apie motinos užduotį nepadarė pasekmės. Ligonė pakratė galvą ir ištisė ranką prie savo kudiškio. Gydytojas padėjo kudiškį ant jos rankų. Ji gėliai prispaudė savo išbliskusias lūpas prie jo kaktos, su drebančiais delnais patrynė savo veidą, pažiūrėjo baisyai aplinkui, sudrebėjo, puolė atbula ir — numirė. — Juodu trynė jos krutinę, rankas ir smilkinius, bet kraujas jau sustingo ant visados.

— Viskas atlikta, p. Thingummy! — ištare galop gydytojas.

— Iš teisybės ji pasibaigė, nabagėlė! — atsakė auklė, suradus kamštį nuo žaliojo butelio, kurs buvo nukritęs ant palatų, besitriušiant jai apie kudiškį. — Nabagėlė!

— Jei kudiškis verks, tai neprivalai jį nešti pas mane, auklė, — tarė gydytojas, smaukdamas ant rankų pirštines. — Labai užneša ant to, kad jis bus nepakojingas. Duokite jam košiukę, jei nerims.

Gydytojas užsidėjo skrybėlę ir eidamas per duris, apsiostojo valandžiukę.

— Tai buta patogios merginos, iš kur ji atėjo? — užklauso.

— Ją atvedė čia vakar vakare, — atsakė bobutė, — iš prižiūrėtojaus paliepimo. Rado ją gulintį ant gatvės. Matyt buvo ėjusi ilgą kelią, nes jos korpės suplyšę ir pluoštus. Bet iš kur ji atėjo ir kur buvo beeanant, nieks nežino.

Gydytojas pasilenkė ant lavono ir paėmė kairiąją jos ranką. — Sena pasaka, — tarė pilingavęs galvą. — Neturi vestuvių žiedo. Ak! labanakt!

Ponas daktaras nuvėjo ant pietų. Auklė da sykį patraukusi iš žalio butelio, atsidedo ant žemos kedės pas ugnį ir pradėjo vystyti kudiškį.

Kokiu puikiu poveikslu parėdų vertės buvo tuomet Oliveris Twistas! Suvyniotas į paklodę, kuri liki šioliai buvo vienatiniu jo rubu, jis galėjo būti paskaitytas ponu, arba prasčioku vaiku. Bet dabar, kada tapo suvystytas į senus vystyklius, kurie nuo ilgo dėvėjimo jau net pageltonavo, kada buvo suvartytas ir pakenklintas, iš jo

dos našlaitis, pažemintas, badu marinamas siratukas, — visų paniekintas, niekieno neprieglaustas.

Oliveris gaudžiai verkė. Jei būtų žinojęs, kad tapo našlaičiu, paliktu mielaširdystei visokių parapijos užvaizdų, gal būtų verkęs dar smarkiau.

II.

Apie Oliverio Twisto auginimą, mokslą ir užlaikymą.

Per sekančius aštuonis ar dešimt mėnesių Oliveris buvo auka nuolatinių vyliu ir išnaudojimo. Jį penėjo iš rankų. Alkanas ir vargingas siratuko padėjimas buvo priguliniškai praneštas prieglaudos valdžios parapijos valdžiai. Parapijos valdžia su didybe užklauso prieglaudos valdžios, ar ten nėra kokios moteriškos, kuri galėtų atsakančiai penėti ir prižiūrėti Oliverį. Prieglaudos valdžia nužemintai atsakė, tokios moteriškos nėra. Tada jau parapijos valdžia galestingai ir žmoniškai nutarė, kad Oliveris turi eiti ant kaimo, kitais žodžiais, kad jis reikia išvežti į vieną prieglaudos koloniją, tris mylios atstu kur dvidešimt ar trisdešimt mažų prasikaltėlių raikiodavosi ant grūdų per visą dieną, per daug neapsunkinti geru valgiu ir puikiais drabužiais, bet užtai motiniškoje globoje senyvos moteriškos, kuri prižiūrėdavo išdykėlius ir maitindavo juos už septynis puspenius į savaitę. Už tokių pinigų galima išmaitinti kudiškį netik užtektinai, bet net pergeru maistu apsunkinti jo pilvą ir įvaryti jam ligą. Toji apysenė moteriškė buvo pilna išminties ir datyrimo. Ji žinojo, kas tinka vaikams, bet taipgi labai gerai numanė, kas tinka jai pačiai. Taigi ji prisivindavo didesnę pusį savaitinės algos savo naudai ir augindavo parapijos šeimynėlę dar prasčiau, ne kaip jai buvo įsakyta. Tokiu būdu iš didelės gėmės ji brido da gilyn ir pasirodė esant dideliu patyrimo galvočiu.

Nevienas žino pasaką apie tulą patyrimo galvočių, kurs išrodo smarkią teoriją apie arkli, galintį gyventi be pašaro. Jis tą prirodė taip puikiai, kad sumažino arklio pašarą iki viename šiaudui ant dienos ir būtų tikrai parodęs, kad arklio suvis nereikia šerti, jei gyvulus nebutų pastipęs, lygiai ir dvidešimt keturias valandas prieš gaušiant skanų oro karnelį. Taip tankiausia atsitikdavo ir su ta moteriškė, kurios motiniškai globai Oliveris Twistas buvo atiduotas. Tą pačią valandą, kada kudiškis šep, taip galėdavo dagyventi prie mažiausio trupinio silpniausiojo maisto, vis kaip tyčia taip atsitikdavo, kad kudiškis arba apsirgdavo badu, ar šalčiu, arba per nepriežiūrą išlėdavo į ugnį arba kokiū nors būdu užsimušdavo, — ir taip vargšas kudiškis eidavo į anąjį pasaulį pas tėvus, kurių niekados nepažino ant šio svieto.

Jei kartais budavo užvestas koks akyvesnis, ne kaip paprastai tyrinėjimas, apie parapijos kudiškį, kurs netyčia užsimušė, puldamas, į lovos briauną, arba į skalbynę, nors paskutinis atsitikimas budavo retai, — dalykai panašūs į skalbimą, pasitaikydavo netikiai, — tada teisė jai imdavosi į galvas visokius rupestingus klausymus. Bet tokie dalykai budavo greit rupepinami arba gydytojaus arba pedelio (žemesnysis užvaizdas). Gydytojas, atidavęs kuną, paprastai nieko viduriuose neradavo (ir iš teisybės ten nieko nebudavo), pedelis gi taip prisiekdavo, kaip parapija jam liepdavo. Beto, valdžia parengdavo nuolatinius atsilankymus ant farmos, ir visados pirmiau pasiūsdavo ten pedelį. Vaikai budavo nupraus ti ir gerai užlaikomi, — ir ko čia tie žmonės nori.

Negalima tikėtis, kad toks užlaikymo budas atneštų derlingus vaisius. Taigi suvėjęs dešimt metų su kaktuvėms, Oliveris buvo išblįškęs, sunykęs vaikūtis, šiek tiek mažo ugio ir ištikro menko stuomens. Bet prigimtis suteikė gerą ir stiprią dviasį Oliverio krutinėn. Dėlei to tai gal dvasios stiprumo jis apvaikščiojo savo dešimt metų su kaktuvės šaltįjį kelnoręjį ir parinktojį draugystėjį dviejų ponaičių, kurie visi gavę po garsią žandinę, tapo tenai užrakinti už negirdėtą prasikaltimą: išdriso būti alkanais.

Tam pačiam laike ponias Mann, geroji namų gospadinė netikėtai tapo užklupta pasirodymu pono Bumblio, parapijos pedelio, kurį mėgino atidaryti šonines daržo dureles.

— Gėrybe tu mano! ar tai jūs, p. Bumbly? — sušuko ponias Mann, iškišus galvą per langą ir puikiai nuduodama džiaugsmą. — (Zuzanna, nusivėsk Oliverį ir tuodu išdykėliu ant viršaus ir ištrink juos gerai). Koks džiaugsmas! P. Bumbly, kaip man smagu tamstą matyti!

Ponas Bumblys buvo nutukęs ir šiek tiek nuojastrus vyras, taigi užuot meliiai atsakyti ant tokio atviro ir širdingo pasveikinimo, jis smarkiai pakratė dureles ir spyrė į jas taip, kaip tik pedelis moka spirti.

— Dievuliau! tik pamislykite! — sušuko ponias Mann, bėgdama laukan, tuom tarpu tris vaikai jau buvo prašalinti. — Tu man užmiršk, kad durelės buvo užkabintos iš vidaus, ir vis dėl labo tų brangių vaikūčių. Eikite į vidų, tamsta, — meldžiu į vidų, p. Bumbly!

Nors tas užkvietimas buvo sujungtas su tiek malonumu, kiek užtektų suminkštinimui pedelio širdies, vienok ponas Bumblys buvo nepermaldaus.

— Ar jums gražu, ponias Mann, — užklauso Bumblys grumdamas su lazduke, — laikyti už vartų parapijos urėdą, kada jis ateina su parapijos reikalais apie parapijos našlaičius? Ar jūs žinote, ponias Mann, kad esate parapijos atstovu, užlaikomu parapijos lėšomis?

— Aš tik žinau, p. Bumbly, kad aš kalbėjau su keleta brangiųjų kudiškių ir nepatėmyjau tamstos ateinant, — atsakė nužemintai ponias Mann.

P. Bumblys turėjo angstą nuomonę apie savo iškalbą ir didybę. Dabar jis parodė vieną ir kitą. Jis atsileido.

— Hm, hm, p. Mann, tas gal ir teisybė, — atsakė šaltėsniu balsu. — Tas gali būti. Veik, tamsta, mane į vidų, nes atėjau su reikalu. Turiu šitą pasakyti.

A. Mickevycia.

Tečio sugrižimas.

Vertė J. K.

“Bėgkit, vaikeliai, visi drauge bėgkit”,
Už miesto, ten ant kalnelio,
Ir prieš stebuklingą paveikslą kalbėkit
Maldas už sveikatą tėvelio.

Tėtis negrižta. Apsiašaroję
Jau mės ir akis pražiūrėjom.
Kelias taip blogi; gal jį žvėris terioja,
Pakliuvo gal piktadėjam”.

Išgirdę vaikai, visi greitai nuvėjo
Už miesto, ten ant kalnelio,
Ir prieš stebuklingą paveikslą kalbėjo
Maldas už sveikatą tėvelio.

Tenai pabučiavo jie žemę pirmiausia,
Paskui jau pradėjo žegnoties,
Žemai išpažino Trejybę Švenčiausią,
Be kurios nieks negal stoties.

Poterėlius visus atkartoję,
Prisakymus ir karunėlę,
Knygas atsivožę paskui užgiedojo,
Graudingą balsą pakėlę.

Ir litaniją į Paną Švenčiausią
Vaikučiai pradėjo kalbėti:
“Panele! — jie meldėsi paskui vyriausią, —
Išgelbėk, išgelbėk mus tėtį!”

Išgirdę ant vieškelio ratų bėdimą
Nudžiugo vaikai atsistoję:
“Žiūrėkit, žiūrėkit į pirmą vežimą,
Tai tėtis mus’ parvažiuoja!”

Pirklys juos išvydo: iš ratų iššokęs
Pribėgo, rankas jiems išskėtęs:
“Sveiki! Kas girdėt? Naujienas turit kokias?
Ar jau išsiilgote tėtės?”

Mama ar sveika? Kaip gyvuoja tetutė?
Namiar visiems gerai sekas?
Lauktuvių jums parvežiau pilną gurbutį!”
Visi jie tik džiaugias, tik šnekas’.

“Važiukit namo, — jis vežėjams pamoję, —
Aš pėkščias pareisiu į butą.”
Kaip štai galvažudžiai umai juos apstojo,
Plėšikų gi dvylika buta.

Jie, baisyai išrodę: sutroti, apžėlę,
Rubus sudraskytus nešiojo,
Su peiliais už juostų, ir buožes iškėlę,
Pašėlusiai šoko prie jojo.

Suriko vaikeliai, prie tėvo tuoj’ puolės,
Ir jį kaip paukščiukai apspito,
Pirklys negalėjo jų ginti — varguolis!
Tarnai slėpės’ vienas už kito.

“Atsimkit sau turtą, tik gyvus palikit!”
Pirklys taip jiems tarė išblįškęs:
“Našlaičiais vaikelių mažų nedarykit;
Našle nepalikit maniškės!”

Plėšikai neklauso: viens sugriebė žirgą
Kits prie vežimo jau siekia,
Anas su peiliu prieš akis jiems mirga,
Su buožėmis tarnus kiti piekia!

“Palaukit! Sustokit!” Štai vadas suriko,
Ir juos nuo vežimų nuvaikė,
Ir išliuosavęs pirklių nuo plėšikų,
Jam liepė: “namo dabar eikie!”

Pirklys jam dėkoja, bet vadas neduoda:
“Nėra ką dėkoti” — aš bučia
Suardęs tau galvą, kaip molinį puodą,
Jei ne tie tavo vaikučiai.

Vaikai tą padarė, kad išlikai gyvas,
Jie tau sveikatą paliko:
Jiems padėkokie, o jeigu tau dyvas,
Klausykite, kaip tas atsitiko.

Seniai jau žinojom, kad čia tur važiuoti
Pirklys, savo turtą pardavęs,
Tai aš ir sėbrai šitie mano bėrdoti,
Giraitėje laukėme tavęs.

Atėjęs iš ryto, — matau aš per krumus,
Vaikučiai už tėvą čia meldžias:
Išpradžių juokiaus’; bet toliau koks gaudumas
Sukėlė mintis mano saldžias.

Klausau ir verkiu, namus savo atminęs, —
Iš rankų iškrito man peilis:
Ten mano pati ir sunus pirmutinis
Išsiilgo gal tėviškos meilės.

Pirkly! eik į miestą, aš trauksiu į girią,
Vaikučiai čia kartais atbėgkit,
Ir tokią maldelės galybę ištyrę, —
Už mane ją sukalbėkit!”

Kitoki laikai, kitoki papročiai.

Akamonas. — Ko tu, kvaily, žiopsai ir da-gi su-kepu-re, ar nematai, kas prieš ta-ve stovi?

Bernas. — O kaip aš jam žiebsiu per ausį, tai nestovės!

Cirko savininkas (jieškodamas pabėgusio slonio). — Žmogeli, ar nematei čia tokio navatno gyvulio?

Senas airys. — Kur gi nematysi. Neeseniai čia guminis Indijos bulius rankiojo morkvas su uodega.

Elizos Ožėkienes.

MOČIUTE.

Vertimas S. P.

Staiga iš minios smulkių ravamai, kurie kila ašaromis net prie išganytų akių, balselių, apsupančių galingą milžinų chorą, dar vienas pasigirdo; buvo tai aiškus, gaudus vaiko verksmas.

— Tadukas verkia!

Nustoję girdėjus žvaigdes ir jures; klausė vaivėrkimo.

— Ar girdi, Jonuk? Tas kas verkia... Vargšas, bai serga ir ten prie jo moteriškė su šaltomis akimis, kuri šilkinio andaroko šlamėjimu žadina jį iš miego. Kas sykis labiau verkia... Aš tik viena moku jį nuraminti. Ak, kaip verkia! Ar girdi, Jonuk?

Negirdėjo. Su galva prie žemės palenkta, klausė laikrodžio žaidimo, giedančio apie tai, ką labiausiai mylėjo ant žemės, kas nebuvo jam maistu, nei jo kūnui pastoge, nei galvai garbės vainiku, nei krutinei apgynimskydu — bet tik širdžiai meile ir begaliniu skausmu.

Arti-gi laikrodžio, vis dar žaidžiančio, buvo girdėti vaiko verkimas, kas sykis garšesnis, sumaišytas su kas sykis gailingesniu šauksmu:

— Močiute! Močiute!

Moteriškė nuo dangaus vartų atsiliepė:

— Einu, brangiausias, einu! Einu, bėgu!

Nukrito nuo balsvai-raudono kasninko ir iš tarpo žaidžiančių žvaigždžių, iš po už dangalo, išaukšto iš begalinių platumo, nukrito į tuštumą tamsų, kurtų, be dugno.

VI.

Jau nuo seniai, kuomet ant dangaus, mėnulis nuslinko ir patraukė paskui — save savo šviesas; nuėjo su juomi taip-pat ir balsvai — aukišnis kasninkas, kursai per močiutės kambarėlio langutį plaukė nuo spinduliuoto dangaus prie vargšių grindų iš storių lentų. Močiutė pabudo gilioj tamsoj, tik senas laikrodinis virš jos galvos lygiai taksėjo: tak-tak! tak-tak! o iš apačios, iš po grindų girdėjosi gailingas vaiko verkimas.

Močiutės akis buvo dar pilnos dangiškų šviesų ir brangiausio veido; jos ausyse skambėjo muzika žvaigždžių, kaskartą tolesnė, miršanti, veidas apsiliejo ašarų šaltiniu. Bet su apsiašarojusi veidu atsisistojo išsitiesus, šnabždėdama:

— Tadukas verkia!

Drebančiomis rankomis lempą užliebė, kurioje šviesos žvakelė, kuri

is, plačiai išskėstomis, la-
nusistebėjo:
— Sugrįžai? Kaip tai?
— Pažiūrėk dangaus vartų su-
žai?
— Pakratė galvą.
— Bet šnekėti su senu drau-
neturėjo laiko; jau žengė
pais skubiai, greitai, kol
atsidūrė sergančių vaikų
kambaryje.
— Virutėlė tykiai gulėjo lo-
vą, bet Tadukas labai ver-
kė. Močiutė, su pakelta gal-
vą, prasiirė pro susirupinu-
s moteris. Dabar tarp jos
o niekas, o niekas negali
ti. Ji dėl jo nuo pat dan-
is vartų sugrįžo.
— Brangiausias paukštelis!
— Močiute!
— Virintų turėjo jau keletą
jų, buvo lengvas, ir mo-
čė, pakėlus jį, pradėjo ne-
ti, silpnų lempos šviesoj
tarp šešėlių, kurie nuo ra-
dų krito ant sienų. Vaikš

čiodama, drebančiu balsu,
niunavo laikrodžio polonezą.
Vaiko verkimas tylo, kei-
tėsi į tykų gaisčiojimą;
smulkų veiduką, karščio į-
kaitintą, glaudė prie savo
krutinės, kol apsisverks bal-
selis neprabylo:
— Močiute, dainą!
— Dainą, paukštelis! Dai-
nos nori? gerai, tuoj bus!
Tarp ilgų šešėlių, kurie
nuo rakandų krito ant sienų,
silpnų lempos šviesoj, ne-
šiodama ji ant rankų, polo-
nezo žingsniais, tai vienon
pusėn, tai kiton, truputį gie-
dodama, truputį kalbėdama
pradėjo:
— Ten Vytautas didis,
garsiai viešpatavo...
O jis jau gerai toliau ži-
nodamas, toliau su jąją kal-
bėjo:
— Ten skamba po kaimus
Bilutos daina...
Galas.

INFLUENCIJA [GRIPPE].

Nelauk pasirodymo pirmutinių ap-
sireiškimų šios pavojingos ligos, ku-
rie yra skaudėjimas galvos, kojų,
šaltis krodia, karštis apima, skauda
ir pailsta kojos ir t.t., bet tuojuos
vartok

Dr. Richter'io Pain Expeller,

Sulgy parodymų ant popierio, ap-
sukančios bonkute.

Taipgi pasekmingas nuo reuma-
tizmo, neuralgijos ir šalčio.
Saugokis padirbimų ir žifirė, kad
pakutis išrodytų visai taip, kaip šis
paveikslėlis ir kad galai būtų už-
pečėtyti su mūsų pečėtyjimo žen-
liukais, turinčiais įkarą. Kitais jū-
gaunate padirbtus vaistus.

25c. ir 50c. bonkutė vaistinyčiose
ir nuo

F. Ad. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

Nebrangiai kaštuoja rūky-
mas mūsų piliečiams.

American Tobacco Co. siu-
lo visokios rūšies tabaką už
stebėtinai žemą kainą. Šia-
me laikraštyje telpa pagar-
sinimas "King Koal" tabo-
kos. Kiekvienas apskelbimo
žodis turi reikšmę ir prakti-
šką patarimą.

Kiekvienas moka 45c. už
svarą paprastos tabokos; ši-
čia siuloma ne tik geriausios
rūšies "King Koal Stripped
Tobacco" svarą, bet dar pui-
ki erškėtmedžio pypke, ver-
ta mažiausiai 25c., viską tai
už 45c. Beto, "King Koal"
taboka parsiduoda gražiamė
pusryčiam blekiniame bak-
suke, kuris naudingas bus
namuose. Priegtam rukoriai
turi žinoti, jog uždaryta ble-
kineje taboka nenustoja kve-
pejimo, kaip kad popieroje
suvyniota.

Kiekvienas lengvai gali
patirti tos tabokos gerą ver-
tę. Tik pabandykite!

Gydytojui besidžiaugiant
kad ligonis pasveikęs, Bek-
manas paaiškino:

— Matote, Tamsta, atva-
žiudamas į Karlsbadą turė-
jau akių skaudėjimą, turiu
jį ir dabar, užė man ausyse,
ūžia ir dabar; skaudėjo vi-
durjus, skauda ir dabar; iš-
tiesų, nieko man netruksta:
ką atsivežiau, visa vėzuosiu
atgal.

Negirdėta Naujiena.

Geros drukavojamos ma-
šinos, vertės \$9.95, dabar par-
duodame tik po 4.00. Tas pi-
gus pardavimas tebus tik
per 60 dienų. Jei kas norėtų
vieną nusipirkti, tesiskubi-
na. Pinigus galite siųsti per
money orderį. Mūsų gavę juos
tuoj mašinukę pasiųsime.

Adresuokite:

Miss G. Miller,
L. Candee & Rober Co.
New Haven, Conn.

Tarp kaimynų.

— Klausyk, tamista! —
suriko įpykęs kaimynas. —
Tavo šuo suėdė septynias
mano vištas. Kas dabar bus?
— Aš nenoriu taisyties po
teismus, — atsakė antras. —
Jei mano šuo neapsirgs, tai
nieko nebus, — aš nesku-
siu!

AR APTURĖJAI?

Severos kalendorių ant
1911 met. ? Jau išėjo iš spau-
dos ir yra geresnis, nei pir-
miau buvo. Sutaipinta jame
visas kalendorius, o kiti la-
pai pripildyti naudingais pa-
mokinimais kiekvieniems.
Teipgi yra daktariški pamo-
kinimai įvairios ligos ir jų
gydymai, ko nėra jokiame
kitame rašte, jam panašia-
me. Gali gauti vieną egzem-
pliorių uždyką pas kiekvie-
nų aptiekorių, arba taip pas
gyduolių pardavėją. Jeigu
negali gauti, tai rašyk pas
mus: W. F. Severa Co., Ce-

Didele Benesch & Sons Krautuve,

Bennett Building, Public Square, Wilkes-Barre, Pa.
STEBETINAS FAKTAS MEBLIUOSE.

Vidūzieminis išpardavimas su numuštomis kainomis ir Vacuum valitojas DYKAL.

Mebliai, karpetai, divonai, visokių rūšių stalai, kreslės, šėpos virtuvėms, siu-
vamos mašinos, blanketai, kaldros, frankos, sopkos, geležinės ir misinginės lovos, pe-
čiai virtuvėms, klionkės, veidrodžiai, paveikslai, šėpos indams, garniturai fronti-
nėms, šėpos drapanoms, miegamiems kambariams mebliai — visoki naminiai rakan-
dai dabar už pusę prekės per viduržieminį išpardavimą. Beto, kiekvienas, pirkęs už
\$35.00 prekių, gaus visai dykai puikų Vacuum Valytoją.

Dabar turite progą išmėliuoti savo stubelę už labai žemą kainą, ir visados at-
siminkite, kad galite gauti kreditą.

ISLYGOS:

\$10.00	pirkiniu, 25c. savaitei
\$25.00	" 50c. "
\$50.00	" - \$1.00 "
\$75.00	" / \$1.25 "
\$100.00	" \$1.50 "

UŽMOKĖSIME UŽ KARĄ

Su kiekvienu pirkinium už
\$25.00 ar daugiau, mes nu-
leisime už jūsų kelionę stryt
kariu į ir iš Wilkes-Barrių,
jeigu netoliau 15 mylių. Jei-
gu pirkumėt už daugiau,
tai ir tolesnės kelionės kaš-
tus apmokėsime.

Didelis Namas Benesch & Sons yra naminių rakandų biznyje jau 54 metus. Vi-
są tą laiką jie taip daug įgijo prietelių, kad šiandien jų krautuvė yra didžiausia
vakarinėje dalyje Suvenyčių Valstijų. Jūs galite ateiti čia ir pirkti visokių meblių
su persitikrinimu, gauna daugiau, nei jūsų pinigai verti. Atėję čia buv persitiki-
nės gausias daugiau už savo pinigus nei kitų krautuvė, ba mūsų prekės daug geres-
nės, nes jų pabirkantai, pas kuriuos mes visados daug imame, bando mums įtikti
duodami geriausios rūšies tavorą. Patįs gaudami daugiau už savo pinigus, ir jums
duodame daugiau už jūsų pinigus.

Kaip reikalaus formičių ateik pas

Didele Benesch & Sons Krautuve,

Bennett Building, 32-34 Public Square, Wilkes-Barre, Pa.

ATSARGUS.

— Kas čia pas tave, brolau? Prie kiekvienos triobos
vandens statinė, ant stogų prikliai, busokai, kopėčios. An-
keršija kas padegti?

— Kas čia keršys; tik ana, mano kaimynas, kurio, m-
tai, kluonas nepertoliese, vįsus savo javus ir ūkio padar-
gus apdraudė (į fajerkastjį intraukė).

THE People's Bank,

Public Square,
WILKES-BARRE, PA.

Moka 3 nuosimėjus nuo
sudėtų joje pinigų. Atdara
nuo 9-nių ryte iki 3-jų po-
pietų. Subatomis gi nuo 9-
nių iki 12-tai val. prieš piet-
ir nuo 7-nių iki 8-nių vaka-
re.

Gera, saugi Banka, užde-
ta prieš 40 metų.

THE PEOPLE'S BANK,
Wilkes-Barre, Pa.

People's Union Savings Bank,

Cor. Main & Water Sts.
PITSTON, PA.

Turi kapitolo su nuosimėjais
\$330.000.00.

Moka 3 nuosimėjus nuo su-
dėtų pinigų.

Geriuasias kelias į prolobi-
mą

yra pradėti uždirbtus pini-
gus į gerą Banką.

Mės priimame net po vie-
nų dolerių.

NAMINIA MOKYKL.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokytis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
VAIKU DRAUGAS arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
NAUJAS BUDAS mokytis rašyti be mokinio 10c.
ARITMETIKA mokytis su paveikslais (apdaryta) 35c.
P. MIKOLAJA, BOSTON, NEW YORK CITY.

KING KOAL

45¢

STRIPPED TOBACCO

DYKAI

25c. vertes pypke su kiekviena
užkandžio dežute.

Vaktuok kad pypkė būtų su ženklų "KING KOAL".
Parsiduoda žėdnoje tabokos krautuvėje.

Parsiduoda žėdnoje tabako krautuveje.

THE AMERICAN TOBACCO CO.

Apsiginkluok prieš ligas, laikydamas Severos vaistus namuose.

Mokslas sako,

jog žmogaus kunas perstato nekaipo chemišką dirbtuvę išdirbimui visokių nešva-
rumų, labai pavojingų žmogaus sveikatai, o net ir gyvasčiai, jeigu pavelyti jiems
kraujuje pasilikti. Inkstų užduotim yra pašalinti tuos nesveikus diegus iš žmogaus
organizmo. Bet jeigu inkstai yra nesveiki ir negali išpildyti savo užduotį, pasek-
mės to buna labai svarbios. Taigi kad už laikinus inkstus sveikais ir veikiančiais, rei-
kia imti

SEVEROS VAISTUS INKSTAMS ir JEKNOMS

Prašalina sugedusį kraują ir gydo uždegimą. Atidaro mažus kanalus. Inkstų veik-
mą daro reguliarišką. Priduoda gyvumą jėknoms. Apsaugoja ir gydo Bright'o ligą
ir vandeninį tinimą, taipogi pašalina puslės nesveikumą.

Dviejų didumų: 50c. ir \$1.00

APSAUGOTA NUO OPERATORIAUS PEILIO. "Vienatinė tavo viltis operacijoje" pasakė gydy-
jai ponias Francis Kovaler iš Yale, Kans., jai sirgus penkis mėnesius inkstų liga. "Tuomet atlankė mane
drauge ir priminė man apie Severos Vaistus Inkstams ir Jėknoms. Pasirįžau išbandyti juos pirm pasi-
duosiant operacijai. Aht mano laimės sveikata pradėjo eiti geryn diena iš dienos. Dabar esu visiškai iš-
gydyta ir niekad taip gerai nesijaučiu.

Negaliu surasti ikvlei žodžių išgyrimui tų puikių vaistų. Taip pasekmingai ir taip pigiai atsieina."

Gaunami aptiekose ir pas vaistų pardavėjus. Butinai reikalauk "Severos". Ar jau
turi Severos Kalendorių 1911 metams? Jeigu ne, pareikalauk nuo vaistininko. Dy-
kai.

Valgik ką roni

ir nebijok jokios pilve betvarkės, jeigu
prieš valgysiant priėmėi

Severos Rugšties Pilvui

Ji paaštrina apetitą. Prašalina užkietėji-
mą. Sudrutina nusilpusius organus.

Kaina \$1.00

Po pirmutiniu apsireiškimu

kosulio, persišaldymo, gerklės skaudėji-
mo, užkimimo, bronchitis imk

SEVEROS BALSAMA PLAUČIAMS,

kad užbėgti už akių rimtoms plaučių li-
goms. Tas budas ir gyvastį gelbsti.

Kaina 25 ir 50c.

Daktaro patarimai dykai.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

REIKALINGAS

geras vargonininkas, moka-
tis atsakančiai chorą vesti.
Atsiųskite:

Rev. J. Šeštakas,
7 Vandom st.,
New York, N. Y.

THE HEIGHTS DEPOSIT BANKA.

Kampas E. Market ir Han-
cock Sts.

Moka 3 nuosimėjus nuo su-
dėtų joje pinigų. Teipgi siun-
čia pinigus į visas svieto da-
lis, kaip antai į Rusiją, Len-
kiją, Lietuvą, Austriją ir
taip toliau. Atdara nuo 9
val. ryte iki 3 val. popietų.

Jus dirbote už pinigus, dabar te- gul pinigai dirba už Jus.

Jeigu jūs bosas pasakytų jums, jis moėsas jums
\$20 per savaitę, jūs neprastumėt, ad tik \$15 duotu.

Taigi, uomet aš sa au, jog mano siutai ir overko-
čiai \$15 geresni už kitų krautuvų \$20 vertus, "jūs neis-
mesite bereikalingai \$15.00? Juk jūs turite sunkiai juos
uždirbti.

Gal reikalauji naują siutą ar overkotį, jeigu taip, aš
noriu, kad pas mane jį pirk tum. Daryk kaip tūkslandini
kitų daro. Imk dvidešimts dolerių vertą drabužį už \$15.
o \$5. padėk bankoje.

Aš ne vienam padėjau čėdyti pinigų pinigus; padė-
siu ir tau, jeigu tik tu norėsi mano pagalbos.
Ar norėsi?

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVES,
South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Ar reikalauji su- drutinimo?

Jei tai, tai niekas taip ge-
rai nepagelbės, kaip Steg-
maierio

Porter's.

Tai puikus gėrimas, kuris
ne tik ką gelbsti bet ir daro
gerai.

Mės darome jį išimtinai
silpnų šeimynų naudai. Kad
apsaugoti nuo padirbimo
musų firmos vardas randasi
ant kiekvienos bonkutės.

Pasiklausk save gydytojo
apie tą gėrymą.

Puskvortinėje bonkose
50c. už tuziną.

Čysto maisto ženklas ant
kiekvieno pako.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Užsirašykite

"DRAUGAS."

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKIŠKŲ LIETUVIŠKŲ VAISTŲ."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kataro
Užsaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Aizma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo
Šonnoše
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsienėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėti nei daktarai nei ligonbučiai, arba pasilpingoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užlėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisiu, o mialai suteikiau rodą ir prisijusi geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reiklia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridodant visada 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausi atsakymo. — Teipgi mės reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškų-Lenkų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždaryti duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas stornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo stornose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaudy išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkinėse. Stornikai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mės gvarantuojame. Rašykite po antraš:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nnošim-
čiais

\$190.000.00.

Sudėtų pinigų
\$700.000.00.

Mės vedame visokią lega-
lišką biznį.

Mūsų bankoje galima
susikalbėti: lietuviškai,
lenkiškai, vokiškai ir
angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Siunčiant pinigus, čekius,
arba "Money Order", siū-
kite ant adreso:

Kurių skaitytojų prenu-
merata pasibaigusi, tiems
šis numeris bus paskutinis.
"DRAUGAS"
Wilkes-Barre, Pa.

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplerių Panos Sv.
ir Sv. Traicės, gali gauti pas mus
visada. Mės išdirbame ir reikalaujan-
tims pasiūntiam porą ant pašiuos.

Mrs. A. Smallen, 2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklu
draugystem. o y-
patingai: kokardu
guzikučių meta-
liavų, anameliotu
ir padengtu cellu-
loid'u, šarpu, ve-
liavų ir karunu.

Man pavestas dar-
bus atlieku artis-
tiškai.

M. A. Norkunas

162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Lietuvi mokykis fotogra-
fijų darymo amato. Dabar
geriausia proga, nes išmo-
kysiu už dyką.

Plačiau klausk per lai-
ką arba pats ateik.

JOS. SHUKIS,
20 E. Market Str.,
Wilkes-Barre, Pa.
New Telephone 1070 R.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1964.

KAPITOLAS \$100.000.00.

PERVIRŠIS \$250.000.00

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo
sudėtų joje pinigų.

Boston Store,

[P. F. Brennan'o]

109 N. Centre St., Pottsville, Pa.

Geriausia mastiniu prekių [tavoru] sankrova visam
Schuykill'o paviete. Pirmutinė visam mieste sankrova,
kur išsų pasako tikrą kainą.

Pardavinejame tik geras prekes.

Pritaikome pas save daug prekių kiekviename skyriuje:
Muslinu, paklodžių, pagalvėms ipilu ir užvelkalu, vil-
noniu užklozdžių, puku kaidru, šaliu ir t. t.

Didžiausia visoje apygardoje **Audekių sankrova.**

Drabužių viršutinių ir apatinių, — vyriškiams, moteriš-
komsioms ir vaikams, visokių rūšių, kokių tik norite, —
bet ne niekų. Kelnių, marškinų, pirštinių, parasonų.

Naminių nesitrakinančių flanelių — angleksiams ir fab-
rikų darbininkams, — mąstais ar gatavai pasiūtų
marškinų ir kelnių.

JUODŲ IR VARSOTŲ SILKŲ.

REKOMENDUOJAME Mūsų NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELEŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Aukštiniai, paaukuoti ir kitoki su 23
akmenimis, parduosime 10,000 vadin-
amų "Aukštinių" laikrodėlių užtik už
\$5.75 šėdina. Tie graūs laikrodėliai
puikiai išrežyti, dubeltai lukštai, ge-
rai laika rodanti, labiausiai keliausniakų
naudojami, kurie turi dabėti laiką, mo-
teriški ir vyriški, gvarantui ant 50
metų. Tikrai graūs laikrodėliai, ne-
gėda bus nei drangama toki parodyti.
Jeigu nori turėti gerą dšigrodėlį, tai
štai mūsų pasiūlymas: Mės nusisysime
šita laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už
\$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peršiu-
jimo. Jei nepatinka, nemokėsite nei cen-
to. Mės riaknojsme viską. Aukštinis
graadialis žėdais dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas \$150.000

Perviršis \$375.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų
joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ry-
to iki 3 popietu. subatomis nuo
9-12 vidurdienyje.
Galima susikalbėti lenkiškai.

FABIOLE,

garai kardinalo Wisemano apyaka.
Vertė **VYTAUTAS.**

Kaina \$1.00.

Imanities daugiau kaip visos eg-
semplių, auksidkiamas didelis nuo-
šintis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviška Banka Scrantone
ir Visoje Aplinkinėje.
Agentura Laivakortų ant Geriausių
Linių.

Siunčia pinigus kas dien in visas da-
tis svieto; taipgi perka ir išmaino vi-
sokius pinigus. Išdirba visokius doku-
mentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.
Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos
ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10tos iki ryto iki 5-tai
valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,

303 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Taipgi turime savo krautvėje dau-
gų visokių maldaknygių ir svietiškių
knygų visokiose kalbose.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

Office New Telephone 37.

Residence 1100.

Lietuviu Advokatas.

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,

Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasikolinti pinigų
ant pirmo mortgage, arba pirkti
namus lai kreipiasi.

SWALN HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daiktai, te-
palai, stiklas, dudos, plasteris,
irankiai, sportiniai ir naminiai
dai tai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvis

FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.

20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra
atalikiškas.

Kaštuoja \$2.15 persiuntimui.

Adresas:

REV. S. PAUTIENIUS,

Mahanoy City, Pa.

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokių
torielku, bliūdų, stiklu, puo-
du, liampu ir visokių virtu-
vei reikalingų daiktų. Yra iš
ko pasirinkti. Ateikite per-
sitikrinti.

102-104 E. MAIN ST.,

WILKES-BARRE, PA.

THE FERNERY.

Natūrališkų ir padirbtų šolynų
krautvė.

Galima gauti gėlių voselijos, šer-
menims ir bile kada tik prireikus, bu-
kietuose arba graūs vainikus.

Mrs. J. HERBERT,

SAVININKĖ,

51 W. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

TĖMIKYTE LIETUVIAI.

Kelionė per jures. Tukstančiai
tukstančių mūsų tautiečių ke-
liauja in prigimta šali ir iš tenai
atgal in Ameriką, o visi labiau-
siai užganėdinti, kurie perka lai-
vakortes pas:

Jona Nemeth'a

3 N. MAIN STR.,

WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrimą
parankia kelione, kad tartum kaip j
pačios kompanijos būtų pirke laiva-
kortes. Siunčimas pinigų greičiausiai
išsiunčias pasakyti.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYTĖ

Bažnytinio Daigtu „RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLO,

114 E. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Švaktės margos vaškines po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po
Švaktės vaškines raskom margitas po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po
Pakelias knaiai vaškina (vaz tapers) pakelia po
Dėl atnuonių dieng pakelia po
Anglys už svarą
Aliejus (8 day) už gordių
Švaktės vaškines (Rode) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą
Lietinės švaktės vaškines po 16 svarų ir 18, svaras po
Švaktės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą
Švaktės 4 sv. ir 6 suuktos 4 sv. ir 1 sv.
Altorius švaktės (extra) sv. po
Gaitono vaiko 1 sv. ir 6, svaras po
Kodylas "franciscense" po
Teipgi siuva puikias bažnytinis rūbus, taiso senus. Parduoja kio-
kus, cimborijas, monstrančijas.
Galima gauti lietviškų maldaknygių, kvietkų, draugijoms šaukiel-
vėliavas, šarfas ir t. t.

KUN. L. LEVIKAS,

presidentas

**50,000
KNYGU**

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebukalinga ir siusta yra tyk del vyrų.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, išgydyti nuo nusioldijima kranja
arba apypli, nubiegima sioklos, patroita atypribe, pūklas
ir kitus šimietimus, negremiavima, patroita
atypribe, pylva, kiapenu, inkatu ir puslea ligas, ruma-
tisma, gonorrhoea arba triperi, nanjai iagutias lygas,
stictura ir vryas vyrų lygas, gal buti lėgidosas sava
namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.
Ta, dykai iaguta knyga, pasakis jums kodel jus
kentat ir kaip galeit gautina išgydyti. Knyga ta yra
krautvė žinios, kaiturs ture šinoti košmas vedes arba
nereveda vyras. Ta knyga yra parašita per daktarų
katras atsydave ilgo laika tyrinejimu tu, specialia-
lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dyk-
nėmokam už pačio, ing užpėcėtita konverta. Nesiu
nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa a
žemians padotu kuponu, katru siusk mums šendena.
DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.
DR. JOS. LISTER & CO., I 905 22 FINE Avenue, Chicago.
Gvotinas Tamis: a gal Tamistas pridiedjima, ai noriet
jog Tamista pricistatimai man vysai dykai vėnujau knyga del vyrų
Vardas.....
Adresas.....

LIETUVIŠKA AGENTURA

Laivakortiu ir Pinigu Siuntimo.

Parduoju laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias
kompanijas New Yorke. Siunčiu pinigus greitai ir pigiai in
visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais
reikalais arba keliejuant Lietuvon meldžiami kreiptis pas

VINCA TAMULEVICZE,

AGENTA, AGENTURA

137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS,

TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:

Merchants National Bank,

POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigų gausi 2 nuošimt., jei
padėsi trumpam laikui, 3 nuošimt., jei šešiams mėnesiams,
3 ir pusę nuošimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasidėlioti, jei tnri \$1.00.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr.,
C. H. MARSHALL, Kasierius.

TELEPHONE:

CABLE ADDRESS: GROCHOWSKI

in OFISAS: BROOKLYN N.Y.
111-115 E. 2 ST. NEW YORK N.Y.
101 ROCKAWAY ROAD JAMAICA L.I.

**PARTRAUKIMAS
PINIGŲ
IS EUROPOS**
BIURAS INFORMACIJŲ
**MAINYMAS
VISOKIŲ
PINIGŲ**
**EUROP.
BIURAS
ADVOKATINIS**
**KANCELIARIJA
REJENTINE**

1. Priimam padėjimus pinigų dėl sutaupinimo su pus-
metiniu nuošimčiu (procentu).
2. Paskoliname pinigus ant morgičiaus ir notų.
3. Išsiunčiame pinigų ir duodame užsakymus in visus
kraštus,
4. Išmainome ir parduodame užrubežinius pinigus pa-
gal tos dienos kursą,
5. Parduodame laivakortes (šifkortes) in prieplaukas
Europos ir Amerikos,
6. Parduodame tikietus ant geležinkelio Amerikoje,
7. Padarome aktus rejentelnus su palindijimu Konsu-
lio,
8. Asekuruojame gyvastį nuo nelaimės ir ugnies (in-
šiuiriname).

Atsišaukit ir praneškite kokiam laikraštyje šitą ap-
garsinimą skaitėt, o mės prisiysime dykai puikų kalen-
dorių 1911 metams.